

Tartiufas,
arba Apgavikas
Penkių veiksmų komedija

VEIKĒJAI

PONIA PERNĒL – Orgono motina
ORGONAS – Elmiros vyrs
ELMIRA – Orgono žmona
DAMISAS – Orgono sūnus
MARIANA – Orgono duktė, įsimylėjusi Valerą
VALERAS – Marianos jaunikis
KLEANTAS – Orgono svainis
TARTIUFA – šventėiva
DORINA – Marianos kambarinė
PONAS LOJALIS – teismo antstolis
POLICIJOS PAREIGŪNAS
FLIPOT – ponios Pernel tarnaitė

Veiksmas vyksta Paryžiuje, Orgono namuose

PIRMAS VEIKSMAS

I SCENA

*PONIA PERNEL, ELMIRA, MARIANA, DAMISAS,
KLEANTAS, DORINA, FLIPOT*

PONIA PERNEL

Eime, Flipot, eime. Nenoriu jų klausyti.

ELMIRA

Vos bepasiveju. Kam taip skubėt, mamyte?

PONIA PERNEL

Gana, toliau nereik manęs lydėt, marti.
Nebesivarginkit, išeisiu aš pati.

ELMIRA

Mes jaučiam pareigą daryti jums vien gera.
Bet kurgi bėgate, tarytum jus kas varo?

PONIA PERNEL

Deja, man šie namai nebepakenčiami!
Jūs nesiskaitote visai su manimi.
Jei taip, nuo šiol čia niekad nebekelsiu kojos!
Aš jums padėt geidžiu, dėl jūsų aš aukojuos,

Kodėl gi prasižiot neduoda niekas man,
Lyg būčiau aš gyva patekus pragaran?

DORINA

Bet juk...

PONIA PERNEL

Stebėtina: jūs esat kambarinė,
O taip akiplėšiškai laidot kakarinę...
Su savo nuomone dar čia kiekvienas lįs!

DAMISAS

Aš...

PONIA PERNEL

Jūs, vaikelį mano, kvailas kaip baslys.
Šią karčią tiesą girdit iš bobutės savo,
Kuri tėveliui jūsų niekad nemelavo
Ir sakė, kad baisus plevėsa būsit jūs,
Kad jis nenoromis ir pats tatai pajus.

MARIANA

Tačiau...

PONIA PERNEL

Jūs – jo sesuo. Matau kiaurai jus visą.
Žinau: tylioji kiaulė gilią šaknį knisa,
Tad nors iš povyzos atrodote šventa,
Galiu įsivaizduot, ką darote slapta.

ELMIRA

Klausykite, mamyt...

PONIA PERNEL

Prašau atleist, marte,le,
Bet jūsų elgesys tiesiog man siaubą kelia.

Ne, buvo ne tokia velionė jų mama!
O jūs, čionai visus pagundon vesdama,
Puikuojate, pamiršus apdarą kasdienį,
Ir švaistot pinigus tarytum karalienė.
Jei vien savajam vyrui trokštāt būt graži,
Jums rūbo prabangaus nereikia, dievaži.

KLEANTAS

Bet vis dėlto...

PONIA PERNEL

Nors aš, mielas giminieti,
Esu įpratusi jus gerbti ir mylėti,
Tačiau, jei būtų mano rankose valdžia,
Aš paprašyčiau jus nesilankyti čia.
Iš jūsų lūpų mat girdžiu aš dieną naktį
Patarimus, kuriais neverta niekam sekti.
Nepykit už teisybę. Melo nekenčiu,
Nemoku veidmainiaut ir slėpt savo minčių.

DAMISAS

Tartiufas užtatai patenkintas be galo...

PONIA PERNEL

Šio gerbiamo žmogaus visi klausyt privalo,
Ir aš kiekvienąsyk iš apmaudo drebu
Nuo neišmanėlišių jūsų pastabų.

DAMISAS

Nejau galiu klausyt įžulėlio šventėivos,
Žiūrėti, kaip jisai, mus niekindamas, maivos?
Mes turime nukreipt nuo pramogų akis
Ir laukti, ką tasai galvočius pasakys!..

DORINA

Aiškėja iš pamokslų šito moralisto,
Kad mes – nedorėliai, kad tik jisai neklysta.
Jis viską kritikuoja, smerkia iš peties.

PONIA PERNEL

Jus kritikuot ir smerkt – jo pareiga išties.
Jis rodo jums kelius į rojų; ir Orgonui
Derėtų jus išmokyti pagarbos tam ponui.

DAMISAS

Žinokite, močiut, nė mano tėvas, nieks
Mane su juo suartint niekad nepajėgs.
Norėčiau atvirai paklausti: kas čia daros?
Kol man gadina kraują kėsiai jo nešvarūs.
Tol nenurimsiu aš. Ir jau diena arti,
Kai šiam nenaudėliui ragai bus nulaužti.

DORINA

Iš tikro nesmagu ir pikra truputėlį,
Kad šitas pašalietis galvą taip pakėlė.
Pas mus atėjo basas; jo visa manta
Nebuvo nė penkių skatikų neverta,
O šiandien jis čionai vaidina šeimininką,
Jį viskas erzina, jam niekas nepatinka!

PONIA PERNEL

Prisiekiu jums, kitaip pakryptų reikalai,
Jei norams jo kilniems paklustumėt akiai.

DORINA

Jį laikote šventu, bet teikiatės jūs klysti:
Šventumas jo yra gryniausia veidmainystė.

PONIA PERNEL

Prikąskite liežuvį!

DORINA

Šituo klastuoliu,
Kaip kad ir jo tarnu, tikėt aš negaliu.

PONIA PERNEL

Už tarną garantuoti būtų man sunkoka;
Bet ponas jo tikrai jus dvasiškai prašoka.
Jį koneveikiate ir puolate užtat,
Kad režia jis teisybę drąsiai visuomet,
Kad nusidėjėlį negailestingai plaka
Ir jį grąžinti stengias į dorovės taką.

DORINA

Gerai. Bet dėl kurių, sakykit, priežasčių
Jis nepakenčia mūsų gerbiamų svečių?
Galbūt įžeidžia jie krikščionišką moralę,
Kad jis taip nertėja ir tokią audrą kelia?
Iš štai dar kas – atleiskit! – stebina mane:
(*rodydama į Elmirą*)
Jaučiu, jog žadina pavydą jam ponias...

PONIA PERNEL

Nutilkite! Gana jums aušint veltui burną.
Juk prieš lankytojus ne jis tik vienas niurna.
Tas triukšmas amžinas, karietų bildesys,
Kuris visiems namiškiams kurtina ausis,
Tas garsiai klegantis liokajų knibždėlynas
Gerokai piktina aplink ramius kaimynus.
Jūs nieko peiktino nedarot, sutinku,
Tačiau kokių tiktai nėra čionai šnekų!

KLEANTAS

Gal norite kitiems uždrausti žodį tarti?
Gyvenimas praras bematant savo vertę,
Jei įsileist bijosim draugą į namus
Dėl to, kad mulkis koks apjuodint gali mus
Net jeigu nuo bičiulių atsitvertum siena,
Nepasislėptumei nuo apkalbos vis viena:
Jinai neranda niekur kliūčių kelyje,
Tad jokio dėmesio nekreipkime į ją.
Gyvenkime dorai. Lai plepa sau tauškaliai,
O mes jų šnekalus palikim Dievo valiai.

DORINA

Miela kaimynė Dafnė, kiek nuuost galiu,
Labiausiai dergia mus su savo vyreliu.
Tie būtent, iš kurių pelnytai žmonės juokias,
Apie kitus ir skleidžia paskalas visokias.
Jie kibirkštėlę menką pastebi pirmi
Ir, ją kas kartą vis labiau išpūsdami,
Apie „ugningą meilę“ išsijuosę kalba,
O jiems fantazija ateina į pagalbą...
Atrodyt nekalti norėdami prieš mus,
Nudažo saviškai jie svetimus veiksmus,
Užsimeta gudriai dorovingumo skraistę,
Kad apie artimą šmeižtus galėtų skleisti
Ir tuo būdu kitur nukreipti nuo savęs
Teisingo apmaudo visuotinio strėles.

PONIA PERNEL

Keistai jūs kalbate. Visi turbūt supranta,
Kad pagarbos verta maldingoji Oranta:
Kuklumo pavyzdys! O sako, kad jinai
Žiauriausiai smerkia tai, kas darosi čionai.

DORINA

Kaip malonu girdėt! Kaip puikiai sugalvota!
Neabejoju aš, kad ji rimta, dievota.
Bet ją pagavo ši vienuoliška aistra
Senatvėj, kai kitos jau išėities nėra.
O širdis jaudinti mokėjo ji kadaise
Ir pavydėtinai naudojosi savo teise!
Tačiau, kada užgeso jos akių liepsna,
Ji, apleista draugų, užsisiklėdė viena
Ir nutarė šydu orumo paslaptingo
Pridengti žavesį, kurs amžinai pradingo.
Koketės senstančios taip elgias visados:
Pamačiusios, kad jau išeina iš mados,
Į dievobaimingumą bėginti įpuola,
Liguistai baidosi jos pomėgių iš tolo
Ir, degdamos tolydžio įniršiu klaikiu,
Nedovanoja niekam nuodėmių jokių.
Svetimoje aky jos krislą rast mėgina,
Bet ne iš gailesčio, o iš pavydo gryno,
Nes pikta joms labai, kad gali jaust kiti
Malonumus, kurie jų amžiui atimti.

PONIA PERNEL

(*Elmirai*)

Klausykite, marti, ką toji pliuškė paisto!
Bet negi vien tik jums čionai kalbėti leista
Ir niekam nė žodelio šnipštelt nevalia?
Turiu pasisakyt ir aš galų gale.
Pirmiausia savo sūnų man pagirti dera
Už tai, kad jis surado šitą žmogų gerą,
Kurs, Dievo pasiųstas, atėjo tam pas jus,
Idant parodytų išganymo kelius,

Idant iš nuodėmių tamsiausio labirinto
Išvestų jus greičiau ir protą sugrąžintų.
Šventai tikėkit juo. Visi tie vakarai,
Tie baliai, pobūviai – šėtoniški kerai.
Krikščioniškos kalbos ten neišgirsi niekad:
Vien pokštai ir juokai... Ramybėj nepaliekat
Nė savo artimo, kuriam kiekvienąkart
Karingai griebiatės liežuviais kailį pert.
Nuo jūsų sueigų ir įkyraus tauškimo
Bent kiek rimtesnį žmogų stačiai šiurpas ima.
Ir tam tratėjimui nēr galo, štai bėda!
Kaip vienas teologas sakė kažkada,
Tai tikras Babelis, kur savo meną rodo
Kiekvienas, kam niekus vapėt nenusibodo.
Padarė jis tuomet dar pastabas kelias...
(Kreipdamasi į Kleantą)
Jūs, regis, teikiatės šaipytis iš manęs?
Jei norite kikent, kikenkite sau sveikas,
Bet aš...
(Elmirai)

Sudie, marti. Užteks. Man eiti laikas.
Prisipažįstu, jus per daug dorais laikiau.
Reikės nuo šių namų laikytis atokiau.
(Duodama antausį tarnaitei Flipot)
Ko stovi? Ko lyg šuo prieš debesį čiaupais tu?
Žiūrėk, kad ir kita ausis tau neužkaistų.
Judėk, suskretėle!

II SCENA

KLEANTAS, DORINA

KLEANTAS

Su ja aš neisiu, ne.

Ta senė vėl pradės, ko gero, ėst mane...

DORINA

O žinote, dėl ko man baisiai skauda širdį?

Dėl to, kad jūsų žodžių ji dabar negirdi.

Jums kliūtų ne juokais – tai aišku kaip diena, –

Kadangi drįsote ją pavadinti sena.

KLEANTAS

Už savąjį Tartiučą ji sutiktų mirti,

Jei net dėl menkniekio pakėlė tokią pirtį!

DORINA

Ir vis dėlto mamytę pralenkė sūnus.

Pažvelkite, į ką jis tapo panašus!

Kai buvo negandai ištrikę mūs tėvynę,

Jis nesvyruodamas karalių narsiai gynė;

Bet šiandien lyg beprotis elgiasi jisai

Ir vien apie Tartiučą kliepi ištisai;

Vadina broliu jis kažkokį nevidoną,

Kur kas labiau jį myli už vaikus ir žmoną,

Labiau už motiną. Visur jo klauso jis,

Su juo dalijasi širdies paslaptimis,

Bučiuoja, popina... Turbūt meilužės savo

Dar niekas niekada taip švelniai nemylavo.

Jisai už stalo jį sodina pirm kitų

Ir džiaugiasi širdingai jo apetitu,

Gardžiausius kąsnelius jam deda, o jei mato,

Kad raugėja anas, jis sako: „Į sveikatą“, –
Žodžiu, taip žavisi ir tiki Tartiufu,
Jog, nuovoką pametęs, laiko jį Dievu:
Jis – visuomet teišus, įisai negali klysti,
Menkiausia jo mintis yra jam pranašystė.
Pakurstęs šeimininko užgaidas kvailas,
Jisai drąšiau dar pučia į akis miglas.
Švanteivos amatas – jam pajamų šaltinis,
Užtat jis nesiliaus pamokslais mus kankinęs,
Kol būsime gyvi. Jo tarnas įžūlus –
Ir tas ne perstojo mums drožia moralus;
Į kambarį dažnai įpuola jis įsiutęs –
Ir lekia ant grindų pudra, dažai, skrynūtės.
Anądien nosinaitę knygoje šventoj
Aptiko tas begėdis ir sudraskė tuoj,
Pareikšdamas pikta, jog erziname tyčia
Šėtono išmonėmis Dievą ir Bažnyčią.

III SCENA

ELMIRA, MARIANA, DAMISAS, KLEANTAS, DORINA

ELMIRA

(Kleantui)

Laimingas jauskitės, kad nėjote tenai
Ir negirdėjote, kaip švietė mus įinai.
Parvyko mano vyras. Jus turiu palikti,
Kad dar galėčiau jį suspėti pasitikti.

KLEANTAS

O aš jo lauksiu čia. Turbūt geriau kol kas
Su juo neįsileist per daug man į šnekas.

IV SCENA

KLEANTAS, DAMISAS, DORINA

DAMISAS

Apie sesers vedybas tarkit jam žodelį.
Tartiūfo užmačias žinoti ne pro šalį:
Jis tėvą ragina padelsti dar bent kiek...
Bijau, kad visos viltys man nueis perniek.
Supraskit: kaip Valeras myli Marianą,
Taip lygiai jo sesuo – didžiausia laimė mano,
Ir...

DORINA

Jis ateina.

V SCENA

ORGONAS, KLEANTAS, DORINA

ORGONAS

Labas, svaini malonus.

KLEANTAS

Buvau beišeinąs – ir pamačiau štai jus.
Tai ką, nelengva kaime šiuo metu išbūti?

ORGONAS

Dorina...

(Kleantui)

Meldžiamasis, lukterkit truputį.

Drįstu manyt, kad jūs sutiksime mielai

Papasakoti man, kaip klojas reikalai.

(Dorinai)

Ką gero atnešė praėjusios dvi dienos?

Kaip jaučiatės? Ką veikiat? Kokios čia naujienos?

DORINA

Turėjo baisų karštį užvakar ponio.
Skaudėjo galvą jai. Kas buvo, nežinia.

ORGONAS

Na, o Tartiuvas kaip?

DORINA

Stebėtinas dalykas!
Raudonas, apkūnus ir sveikas kaip ridikas.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Vakare ji tebesirgo vis,
Sėdėjo užstalėj sukandusi dantis,
Nevalgydama nieko, ir kakta jai degė.

ORGONAS

Na, o Tartiuvas kaip?

DORINA

Čiaumojo vienas, ką gi!
Dorai sušveitęs dvi didokas kurapkas,
Jis čiupo avino dar kulšį į rankas.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Šiurpulys jai visą kūną krėtė,
Ir mes prie guolio jos turėjome budėti.
Negaudama nusenūst minutės nė vienos,
Jinai kamavosi lig pat šviesios dienos.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Nuo stalo atsikėlęs,

Į savo kambarį nuėjo sveikutėlis.

Į šiltą patalą atsigulė tuoj pat

Ir knarkė iki ryto taip kaip visuomet.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Ji šiaip taip sutiko, kad nuleistų

Jai kraują – ir kitų nebereikėjo vaistų:

Praėjo bėginti ir skausmas, ir drugys.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Jisai kaip karžygys,

Norėdamas žūt būt pagelbėti ligonei,

Netekusiai tiek kraujo, teikėsi maloniai

Vynelio butelį ištvartyti priešpiet.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Bet jinai jau pradeda stiprėti,

Ir aš dabar skubu tiesiog pas šeimnininkę

Pranešt, kad vyras jai greičiau pasveikti linki.

VI SCENA

ORGONAS, KLEANTAS

KLEANTAS

Jinai jums aiškiai, svaini, juokias į akis!
Nors būtų nesmagu man pyktis su jumis,
Bet atvirai sakau, jog esat vertas to jūs.
Kaip gali būt galva tiek nuovokos nustojus?
Jisai yra turbūt užkeikęs jus ar ką,
Kad šitaip žavitės jo įvesta tvarka?
Jūs davėt jam čionai atkusti; bet nejaugi
Dar sugalvojote...

ORGONAS

Palaukit, mielas drauge.
Jūs nepažįstate kaip reikiant jo.

KLEANTAS

Gera.

Įsivaizduokime, jog taip yra tikrai.
Bet norint iki galo perprast šitą žmogų...

ORGONAS

Jūs apie jį sakyti nedrįstumėte blogo,
Jei gautumėt su juo susipažinti arčiau.
Koks tai žmogus!.. Kaip gyvas tokio nemačiau!
Palaima lydi tą, kurs juo tepasikliauja.
Kas man dabar pasaulis? Mėšlas, dulkių sauja!
Jo žodžių paveiktas, pasikeičiau perdėm:
Vienodai abejingas sau aš ir kitiem,
Nuo žemiškų dalykų taip esu nutolęs,
Kad jei net motina, žmona, vaikai ir brolis
Ūmai numirtų man, numočiau aš ranka.

KLEANTAS

Štai tikro žmogiškumo kupina šneka!

ORGONAS

Ak, jeigu taip kaip aš jį būtumėt sutikę,
Jūs irgi būtumėt pamilę jį iš sykio.
Kas dieną į bažnyčią noriai ėjo jis
Ir netoli manęs ten meldės klūpomis.
Į jį su nuostaba visi aplink žiūrėjo –
Taip traukė dėmesį garbinga ištvermė jo:
Jis dūsavo, grindis bučiavo nuolatos,
Lyg negalėdamas atplėšt nuo jų kaktos.
Matydamas, jog aš skubu jau durų linkui,
Tuoį šventinto vandens jis man lyg šeimininkui
Skubėdavo paduoti. Jo tarnas paslaugus
Man apie savo pono pranešė vargus,
Ir aš bandžiau jį šelpt, kiek mano jėgos gali,
Tačiau jisai priimti ryžosi tik dalį.
„O, man nereik, – jis sakė, – dovanų visų.
Aš jūsų gailesčio nevertas iš tiesų.“
Kadangi jo nepaisiau ir dariau vėl savo,
Jis puolė elgetoms dalyti tai, ką gavo.
Tuomet, paklausęs Dievo, atvedžiau jį čia,
Ir rodos, kad namai atgijo nejučia.
Jisai prižiūri viską, jam visi dėkingi,
Jis netgi mano žmóna rūpintis netingi,
Ją saugoja nuo žvilgsnių pernelyg meilių
Ir veda daug geriau kaip aš doros keliu.
Jūs manot, pats save ramybėj jis palieka?
O, ne, jisai kankinas dėl menkiausio nieko!
Jį piktina ne vien kitų blogi darbai:
Anądien, pavyzdžiui, jis krintosi labai,

Kad besimelsdamas sugavo kandžią blusą
Ir kad, sutraiškęs ją, per garsiai atsiduso...

KLEANTAS

Jūs išprotėjote galutinai, dievaž!
O gal jūs šaipotės ar tikitės, jog aš
Klausysiuosi, ką man veblenate nuobodžiai?..

ORGONAS

Laisvamanybės raugu trenkia jūsų žodžiai.
Jūs pasiduodate šiai ligai vis labiau,
Ir aš jus dešimtkart esu įspėjęs jau,
Kad vieną gražią dieną užsitrauksit bėdą.

KLEANTAS

Visi tokie kaip jūs tą pačią giesmę gieda,
Nes, būdami akli, jie mėgsta tik aklius,
Ir jiems jau laisvamanis tas, kas įžvalgus,
O kam ne prie širdies įvairios jų šlykštynės,
Tasai nešvankėlis, bedievis paskutinis!
Negąsdinkit manęs, nė kiek man nebaisu:
Aš ir žmonėms, ir Dievui atviras esu.
Nevirškinu aš tų vaipūnų nekaltuolių.
Yra mat netikrų narsuolių ir šventuolių;
Ir lygiai kaip garbingas ir drąsus karys,
Žygiuodamas į kovą, triukšmo nedarys,
Taip nesigriebs gėdingo maivymosi meno
Tasai, kurs nekaltai pasaulyje gyvena.
Nejaugi jums atrodo, kad tas pat yra
Žemiausia veidmainybė ir aukšta dora?
Nejaugi tikro veido neskiriat nuo kaukės,
Net ir labai arti prie jųjų prisitraukęs?
Nejaugi suplakat teisybę su melu,

Nebeįstengdamas suvokti tarp miglų,
Kur gyvas padaras, kur jo klaidus šešėlis,
Kur aukso moneta, kur vario gabalėlis?
Taip jau yra! Žmogus sudėtas gan keistai:
Natūralaus jo vaizdo niekad nematai.
Jam rodosi, kad protas jį nelaisvėj laiko,
Nė vienoje srity jisai nežino saiko
Ir viską perdeda; jo būdas neramus
Sudarko neretai tauriausius troškimus.
Tarp kitko tai sakau, kaip jūsų giminietis.

ORGONAS

Žinau, kad esate puikiausiai apsišvietęs,
Kad išmonė pasaulio slypi jumyse;
Viršum visų pakilęs mintimi drąsia,
Jūs mums orakulas, Katonas esat šandie,
Kiti prieš jus – kvailiai, tamsybėje paskendę.

KLEANTAS

Ne, aš nesidedu iškilęs tarp visų
Ir išminties aruodas anaip tol nesu,
Tačiau aš sugebu atskirti, kur apgaulė
Ir kur yra teisybė šitame pasauly.
Kadangi nėra šaunesnio didvyrio už tą,
Kurio krūtinė dega ugnimi šventa,
Kuris gyvent įpratęs be klastos ir melo
Ir siekti tobulybės didžio idealo, –
Tai, mano nuomone, gėdinga ir šlykštu
Plėšiko veidą slėpti dangišku šydu,
Ir nieko nėra baisiau už gudrų šarlataną,
Kurs amžinai kiekvieną moko ir graudena,
Kuris vaipydamasis juokias įžūliai
Iš to, ką mylime ir gerbiame giliai,

Kuris preke pelninga pavertė net malda
Ir savanaudiškų geismų nebesuvaldo,
Kuris meiliais vien žvilgsniais, dūsavimais vien
Galvoja prasibraut viliojančion šlovėn,
Kurs laikosi tvirtai į dangų įsikibęs,
Bet godžiai dairosi į žemiškas gėrybes,
Įkūriai kaulija kažko be atvangos
Ir kviečia dykumon iš rūmų prabangos;
Kurs dangsto šventumu kiekvieną savo ydą,
Kuris iš apmaudo, iš keršto ar pavydo
Be skrupulo mažiausio pražudys bet ką
Ir aiškina, jog miela apvaizdai ši auka.
Toks išgama sudaro dvigubą pavojų,
Nes jis garbingais ginklais su mumis kovoja
Ir kalavijo švento griebiasi tikrai
Vardan tiesos, kurią jis gina taip karštai!
Pasauly niekšų daug ir daug jie daro blogo;
Bet nesunku yra pažinti dorą žmogų.
Ir nūdien, mielas žente, jums galėčiau aš
Gražiausių pavyzdžių prirankioti nemaž.
Paimkit Polidorą arba Periandrą,
Paimkite Orontą, Gorgijų, Klitandrą;
Ne, jie ne pagyrūnai! Nieks nesugebės
Nuginčyt jų tikros didybės ir šlovės;
Jie draugiški visiems, nė kiek nepasipūtę
Ir, esant reikalui, atlaidūs moka būti;
Jie savo artimui tiek jaučia pagarbos,
Jog knaisiotis nedrįsta svetimuos darbuos
Ir, veidmainiams palikę pozą jų išdidžią,
Jie savo elgesiu mus auklėja tolydžio.
Visur ieškoti kliaučių jiems yra koktu,
Smagiau matyti gera širdyse kitų;

Nerūpi jiems klasta ir užmačios nedoros, –
Gyvent garbingai – toks vienintelis jų noras;
Prieš nusidėjėlį negriežia jie danties,
Bet nuodėmės nekenčia iš visos širdies,
Nemėgsta kur nereik jie rodyt savo drąsą
Ir Viešpaties vardu per daug piktai negraso.
Štai žmonės, kurie puošia dabarties laikus!
Štai sąžinės ir gėrio pavyzdys ryškus!
Tas jų įnamys ir tariamas globėjas –
Kitokio lizdo paukštis. Juo susižavėjęs,
Netikrą deimantą jūs liaupsinat visaip.

ORGONAS

Brangusis mano svaini, jūs jau baigėt?

KLEANTAS

Taip.

ORGONAS

(pasirengęs išeiti)

Tad leiskit palinkėt...

KLEANTAS

Palaukit! Mūsų šneką
Pakeist norėčiau. Jūs, kaip man girdėti teko,
Paskelbėt, jog Valeras jūsų dukrą ves.

ORGONAS

Taip.

KLEANTAS

Ir ketinote jau kelt sutuoktuves.

ORGONAS

Tiesa.

KLEANTAS

Kodėl gi vis sulaikot Mariana?..

ORGONAS

Aš nežinau.

KLEANTAS

Jūs turit kitą kokį planą?..

ORGONAS

Galbūt.

KLEANTAS

Ar išsisukti manot tuo būdu?

ORGONAS

Aš to nepasakiau.

KLEANTAS

Nuo savo pažadų

Neatsimesite, bent tiek turėsit gėdos.

ORGONAS

Neaišku, kaip ten bus.

KLEANTAS

Kam veltui mėtyt pėdas?

Valero prašomas, drįsau jus aplankyti...

ORGONAS

Dėkokim Viešpačiui!

KLEANTAS

Ir ką jam pasakyti?

ORGONAS

Ką norit.

KLEANTAS

Koks gi jūsų paskutinis žodis?

ORGONAS

Darysiu taip, kaip Dievui parankiau atrodys.

KLEANTAS

Toks atsakas mažai patenkina mane.

Jūs duotą pažadą tesėsite ar ne?

ORGONAS

Sudie.

KLEANTAS

(vienas)

Kad tik bėda Valero neištiktų!

Greičiau įspėti jį turiu dėl viso pikto.

ANTRAS VEIKSMAS

I SCENA

ORGONAS, MARIANA

ORGONAS

Dukryte!

MARIANA

Ką, tėveli?

ORGONAS

Reiktų būtinai

Pasikalbėti mums.

MARIANA

(*Orgonui, kuris dirsčioja į gretimą kambariuką*)

Ko ieškot jūs tenai?

ORGONAS

Žiūriu, gal klausosi už durų koks slapukas:

Prie šitokių vietelių dažnas tik ir sukas.

Na, galima šnekėt, man pagaliau ramu.

Lig šiolei, Mariana, jūsų lipšnumu

Buvau patenkintas ir jus mylėjau, rodos.

MARIANA

Už tokią meilę nėr man didesnės paguodos.

ORGONAS

Labai gražu. Ir jei ta meilė jums brangi,
Privalote visur man būti paslaugi.

MARIANA

Tarnauti jums vienam tetrokšta mano siela.

ORGONAS

Puiku. Kaip į Tartiufą, svečių mūsų mielą,
Jūs žiūrite?

MARIANA

Aš?

ORGONAS

Jūs. Kalbėkite, dukryt.

MARIANA

Aš taip žiūriu, kaip tėvas teiksis įsakyti.

II SCENA

*ORGONAS, MARIANA, DORINA (pastaroji negirdom įsėlina kambarin ir
atsistoja užpakaly Orgono, kuris jos nepastebi)*

ORGONAS

Labai protingi žodžiai. Tad sakykit drąsiai,
Kad galvą lenkiate šiam vyrui didžiadvasiui,
Kad jam jausmų švelniausių esate pilna,
Kad geidžiat man paklust ir būti jo žmona.
Na!

MARIANA

Ką?

ORGONAS

Na!

MARIANA

Dovanokit...

ORGONAS

Kaip?

MARIANA

Gal jūs netyčia

Suklydot?...Apie ką jūs norit, kad sakyčiau,

Jog aš jausmų švelniausių jam esu pilna,

Jog trokštu jums paklust ir būti jo žmona?

ORGONAS

Apie Tartiufą.

MARIANA

Ne, to nėra ir būt negali.

Neverskite manęs meluoti jums, tėveli.

ORGONAS

Bet man svarbu, kad būtų šitaip iš tiesų.

Žinokit, aš tvirtai nutaręs tai esu.

MARIANA

Kaip? Jūs nusprendėte...

ORGONAS

Taip, aš geidžiu, dukryte,

Per jus šeimos nariu Tartiufą padaryti,

Todėl jis su jumis netrukus susituoks.

Manau, sutiksit, jog...

(Pastebėjęs Doriną)

O jums ko reikia? Toks

Nepažabojamas smalsumas jus apsėdo,

Jog svetimų kalbų klausytis nebe gėda!

DORINA

Iš kur tokie gandai, nesuprantu pati, –

Tikrų tikriausia jie – iš piršto išlaužti, –

Bet apie šias vedybas teko man girdėti:

Gal juokdariai kokie išdąigą bus iškrėtę!

ORGONAS

Kaip? Jūs nenorite tikėti ausimis?

DORINA

Taip lygiai, kaip tikėt nenoriu aš jums.

ORGONAS

Aš jus įtikinti turiu neblogą būdą.

DORINA

Man regis, mūsų ponas išdykaut panūdo?

ORGONAS

Greit pamatysite, jog aš rimtai šneku.

DORINA

Tai pasakos!

ORGONAS

Dukryt, aš nekenčiu juokų.

DORINA

Ak, jūs neimkite į galvą šitų pokštų.

ORGONAS

Ne, aš nepaikiuju ir iš tikrųjų trokštu...

DORINA
Vis viena netikiu!

ORGONAS
Jūs norite, kad aš...

DORINA
Lai būna taip. Bet jums tai gero neatneš.
Negali niekaip to aprėpti mano protas!
Jūs gi ne pienburnis, jūs vyras jau barzdotas,
O lyg pamišėlis...

ORGONAS
Patarčiau jums klausyt,
Ką sakot, ir per daug nepostringaut, sesyt.
Jus perspėju, kol man dar neužkaito kraujas.

DORINA
Kalbėkime ramiai, be erzelio, prašau jus.
Kam reikia piktinti žmones? Ir galų gale
Ką tas šventuolis veiks su jūsų dukrele?
Kitokiais reikalais jam užimta vaizduotė.
Ar jums ta santuoka galės ką doro duoti?
Kuriam perkūnui, šitiek turint pinigų,
Jai driskių piršti?

ORGONAS
Cit! Jis vargšas – ir tegu,
Bet mūsų akyse neturtas jį tik puošia:
Už tai mes dar labiau jį gerbti pasiruošę;
Ir štai kur jo didybės glūdi paslaptis:
Nuo visko savo noru atsisakė jis,
Į žemiškus lobius gašliai neįsivėrė
Ir pasiryžo siekti amžinojo gėrio!
Tačiau jįsai lengviau netrukus atsidus,

Pelnytai vėl atgavęs prarastus turtus,
Kurios gražinti jam – karščiausias mano noras:
Ar šioks jisai, ar toks, o vis dėlto bajoras.

DORINA

Taip, jis tuo girtis mėgsta. Ar ne sarmata?
Kaip tat suderinti su išvaizda šventa?
Juk kas krikščioniškai gyventi pasišovęs,
Tas apie aukštą kilmę pasakoti drovis,
Nes dievobaiminga ir nuolanki dvasia
Teieško būsimos palaimos dausose.
Ir kam puikybė ta?.. Bet aš bijau įgristi.
Paimkim patį jį, palikim bajorystę.
Nejau tokiam kaip jis be širdgėlos jokios
Jūs drįsit atiduoti dukterį? Tikiuos,
Kad jūs suprantate, ką pasakytų žmonės
Ir kokios pasekmės to būtų nemalonios.
Kai smurtu varoma tekėti mergina,
Tuo statoma pavojun jos garbė jauna,
Nes jeigu gauna ji nemielą širdžiai vyrą,
Greit jos dorovingumo pamatai suyra;
O tie, kurių kakton mes badome pirštu,
Labiausiai ir kalti, kad tiek žmonių prastų...
Mat abejotina atrodo man truputį,
Ar aš ištikima bet kam galėčiau būti;
Kas verčia savo dukrą eiti už žmogaus,
Kurio nekenčia ji, pats Dievas tą nubaus.
Turėti tai galvoj jums būtų ne pro šalį.

ORGONAS

Jūs girdite? Jinai man aiškina moralę!

DORINA

Jums mano pamokos pusėtinai pravers.

ORGONAS

Gerai. Užteks kvailioti. Grįžkim prie dukters.
Kaip tėvas aš žinau, kur būtent jūsų laimė.
Valerui duotas žodis atkrenta savaime:
Girdėjau, kad jisai kortuoja amžinai,
Kad laisvamaniškai jis nušneka dažnai;
Aš prie bažnyčios niekad nemačiau arti jo.

DORINA

O gal jums įkandin nebėga jis, nes bijo
Davatkų ir viešai nerodo taip kaip jos
Uolumo tariamo?..

ORGONAS

Aš ne į jus kreipiuos.
Tartiufas ne toksai: jis su Dievu geruoju,
Jisai gyvenimą pavers į žemės rojų,
Ir jūsų santuoka tikrai miela jums bus,
Mielesnė už visus pasaulio šio lobius;
Linksmi pažaisite kaip kūdikiai – ir vėlei
Burkuosit sau lyg du švelnučiai balandėliai;
Be barnių, be vaidų, be žodžių užgaulių
Galėsit jį šokinti vienu piršteliu.

DORINA

Užtikrinu, jinai dar jam nušluostys nosį!

ORGONAS

Gana!

DORINA

Kaip pasiklosi, taip ir išmiegosi.
Bet jūsų dukteriai, nors ji labai dora,
Dangaus migdolų laukti – pagrindo nėra.

ORGONAS

Nutilkit! Jums nė žodžio niekas nepasakė,
O jūs vėl kišate man savąjį dvylekį.

DORINA

Supraskit, gero j u m s aš noriu, o ne sau.

ORGONAS

Tai tuščios pastangos. Aš jūsų neklausau.

DORINA

Jei nemylėčiau jūsų...

ORGONAS

Štai tau dar naujiena!

DORINA

Ar norit to, ar ne – mylėsiu jus vis viena.

ORGONAS

O!

DORINA

Darosi baisu, kai jūsų paklausai!
Kad šį garbingą vardą valkiotų tasai...

ORGONAS

Nustosite tarškėt?

DORINA

Geriau prasmegti suvis,
Nei leisti, kad įvyktų šitos jų vestuvės!

ORGONAS

Gyvate, užsičiaupk, nes jeigu dar bent ką...

DORINA

Oho! Jūs širstate, nors esat davatka?

ORGONAS

Nuo tavo pliauškalų tiesiog man linksta ausys!
Sakyk gi pagaliau, ar kada nors tu liausies...

DORINA

Tyliu. Tačiau savaip galvoju aš vis tiek.

ORGONAS

Na ir galvok sveika, tik apie tai nerėk, –
Kitaip... Žiūrėk tu man, paskui neverk...
(*Kreipdamasis į dukterį*)

Kaip dera

Aš viską apsvarsčiau.

DORINA

(*pusbalsiu*)

Mane iš proto varo
Tos kalbos, kai bijai net žioptelėt...

ORGONAS

Tiesa,

Tartiufas ne gražuolis...

DORINA

(*pusbalsiu*)

Gyvas pabaisa!

ORGONAS

Bet netgi jei kol kas jūs ir nejaučiat noro
Pažint kitus jo bruožus...

DORINA

(*pusbalsiu*)

Tai bent rado porą!

*Orgonas atsigręžia į Doriną ir, susikryžiaęs rankas,
klausosi jos, žvelgdamas jai tiesiai į veidą*

Per jėgą prie altoriaus neičiau niekada,
O jeigu ten mane atvytų su lazda, –
Iškrėsčiau vyrui aš netrukus tokį juoką,
Jog pamatytų jis, kaip žmonos keršyt moka!

ORGONAS

(*Dorinai*)

Vadinas, aš sakau, bet jums tai nesvarbu?

DORINA

Ko kimbate? Juk aš ne su jumis kalbu.

ORGONAS

O ką gi veikiate?

DORINA

Su savimi šnekuosi.

ORGONAS

Labai gražu.

(*pusbalsiu*)

Tuoj gerą antausį aš duosiu

Ir iš galvos išmušiu įžulumą tau.

*Orgonas visą laiką taikstosi tėti Dorinai į veidą ir po kiekvieno
dukrai ištarto žodžio vis atsisuka į kambarinę, kuri stovi tylėdama*

Žodžiu, jokių rimtų aš kliūčių nematau...

Tasai žmogus, kurį jums išrinkau, dukryte...

(*Dorinai*)

Kodėl tu nebambi?

DORINA

O ką gi man sakyti?

ORGONAS

Dar bent žodelį tark!

DORINA

Nebėr jau apie ką.

ORGONAS

Aš tik ir laukiu...

DORINA

Ne, aš ne tokia paika!

ORGONAS

(dukteriai)

Taigi, man rodosi, belieka jums, dukrele,
Neprieštaraut ir vykdyt savo tėvo valią.

DORINA

(atšokdama)

Tekėt už jo? Greičiau sutikčiau pasikart!

ORGONAS

(stengiasi skelti Dorinai antausį, bet nepataiko)

Per ją į nuodėmę įpult gali iškart.

Tokios nenaudėlės reik saugotis kaip maro!

Nebeturiu jėgų, dukryte, man negera.

Einu atsivėdint – gal prablaivės galva:

Nuo tų kalbų klaikių jinai lyg nesava.

III SCENA

MARIANA, DORINA

DORINA

Ko taip nuščiuvote? Jums žadas gal prapuolė?

Nejaugi man labiau pritiktų jūsų rolė?

Tos kvailiškos vedybos brangiai jums kainuos...

O jūs nedrįstate atverti net burnos!

MARIANA

Bet ką gi man daryt, jei tėvas toks despotas?

DORINA

Tai, ko, nelaimei gresiant, reikalauja protas.

MARIANA

Ką būtent?

DORINA

Pasakyt, kad mylim pačios mes
Ir kad ne ji, o jus tas perėjūnas ves;
Kad, turint omeny šią tiesą nemalonią,
Geriau jisai nepirštų dukrai savo skonio,
O jei Tartiufas jam toks mielas, tai tegu
Ir teka sau už jo! Man bus labai smagu.

MARIANA

Mus tėvo letena, deja, taip sunkiai slėgė,
Jog balsą kelt prieš jį jaučiausi aš bejėgė.

DORINA

Galbūt. Bet jūs Valerą mylite dar vis?
Sakykit, jūsų rankos prašė ar ne jis?

MARIANA

Kaip dėl manęs gali tu abejot, Dorina!
Juk tu žinai puikiausiai mano meilę gryną.
Argi nesu tiek kart atvėrus tau širdies,
Kad klausi, ar tebėr jis man brangus išties?

DORINA

Tuo, ką mes sakome, širdis ne visad tiki;
Jūs gal tik šiaip sau gyrėt savąjį jaunikį.

MARIANA

Tai iš tavęs girdėt man dvigubai skaudu,
Jei šitokių jausmų nepastebėjai tu.

DORINA

Vadinas, jūs jį mylit?

MARIANA

Neišpasakytai.

DORINA

O jis ar ištikimas irgi meilei šitai?

MARIANA

Aš linkus taip manyt.

DORINA

Ir lygiai jūs abu
Sujungt likimą trokštat?

MARIANA

Be jokių kalbų.

DORINA

Tai kaipgi bus dabar, kai ši grėsmė pakibo?

MARIANA

Kaip išsigelbėsiu nuo primestų vedybų?
Nusižudysiu.

DORINA

Bravo! Išėitis puiki:
Nusigalabijai – ir likite sveiki!
Koksai nepaprastas, koks išganingas vaistas!
Siuntu, kada žmogus tokiom kvailybėm švaistos.

MARIANA

O Viešpatie! Dorina, kam taip niršti, kam?
Tu neturi visai užuojautos kitam.

DORINA

Neužjaučiu aš tos, kuri niekus man pliurpia
Ir laikosi blogiau už paskutinę liurbę.

MARIANA

Esu apybukštė. Ar aš dėl to kalta?

DORINA

Bet mylinčioj širdy nėra baimės niekada.

MARIANA

Juk atsidavusi Valerui aš be galo.
O dėl manęs kovoti – pats jisai privalo!

DORINA

Jei elgias jūsų tėvas taip kaip neregys,
Kuriam gudrus Tartiufas muilina akis,
Ir net atsimeta nuo santuokos žadėtos,
Tai argi čia kuo nors Valeras yra dėtas?

MARIANA

Bet jei su panieka griežtai aš tarsiu „ne“,
Kiekvienas tuoj supras, kas masina mane...
Nejaugi drįsiu aš, pakliuvusi į bėdą,
Pamiršti dukterišką priedermę ir gėdą?
Apnuogint mano meilę – štai ko noris tau?..

DORINA

O, ne! Aš jūsų tikslą aiškiai supratau:
Tartiufo žmona tapt, kaip pagėdauja tėtis.
Na, ką gi, sveikinu! Man su jumis derėtis
Neleidžia sąžinė ir nėra jokios prasmės:
Nerasit niekur sau poros tinkamesnės.
Tik pagalvokite! Tartiufas! Tai bent ponas!
Įsivaizduokite! Tartiufas! Geras tonas!

Vaje!..Visi kiti jo pado neverti!
Kokia laiminga ta, kuri bus jo pati!
Jisai šaunus, kilnus, jis – didelis veikėjas,
Kilmingumu namie plačiai jis išgarsėjęs,
Glotnutis, raudonausis ir su pilveliu, –
Aš tokio vyro jums tik palinkėt galiu!

MARIANA

O Dieve!

DORINA

Gera bus jo mylimai žmonelei,
Ir jūs dėkosite kas dieną savo daliai.

MARIANA

Nusiramink, Dorina, aš tave meldžiu!
Padėki man verčiau bent draugišku žodžiu.
Aš pasiduodu tau, aš viskam pasirengus.

DORINA

Ne! Tėvo potroškiai jums turi būti brangūs;
Klusni duktė sutiks net už beždžionės eit.
Kiek valandų džiaugsmingų laukia jūsų greit!
Jus karieta nudardins į miesčiuką seną,
Kur dėdžių ir tetų trys tuzinai gyvena,
Kur užsimegs ne vienas pokalbis jaukus.
Po to pradėsite svarbiausius vizitus:
Pas ponią burmistrienę, ponią teisėjienę,
Kurios jus pasodins krėslan; o prieš gavėnią
Tikriausiai atsiras tiek pramogų naujų,
Kad negalėsite atsikvošėt nuo jų:
Didysis balius, šokiai, grojant katarinkai,
Ir su keliom lėlėm balaganėlis rinkoj.
Be abejo, jei vyras...

MARIANA

Liaukis pagaliau!
Patark man, ką gi aš daryti privalau.

DORINA

Linkiu sėkmės!

MARIANA

Dorina, be tavos pagalbos...

DORINA

Nubausti reikia jus – ir baigtos mūsų kalbos.

MARIANA

Širdele mano!

DORINA

Ne!

MARIANA

Aš noru jau degu...

DORINA

Pasigardžiuokite Tartiufo pyragu.

MARIANA

Lig šiol aš tavimi tikėjau visą laiką...

DORINA

Pasitartiufinti jums būtų baisiai sveika.

MARIANA

Gerai. Jei skausmo balsui tu kurčia esi, –
Viena paskęsti trokštu savo liūdesy,
Ir neviltis juoda lai man jėgų suteikia
Nutraukti kuo greičiau širdies kankynę klaikią.
(*Eina link durų*)

DORINA

Palaukit, aš atlyžau. Grįžkit atgalios!
Ar šiaip, ar taip, aš jūsų vis dėlto gailiuos.

MARIANA

Jeigu nebėr kitos man išeities, Dorina,
Tai patikėk, mirtis manęs nebebaugina.

DORINA

Nesielvartaukite, rast būdą nesunku...
Bet štai Valeras jūsų – kaip tikrai laiku.

IV SCENA

VALERAS, MARIANA, DORINA

VALERAS

Atsiprašau, madam. Aš apie jus šiandieną
Netyčia išgirdau nepaprastą naujieną.

MARIANA

O ką?

VALERAS

Jūs už Tartiufo tekat?

MARIANA

Apie tai

Užsiminė man tėvas visiškai rimtai.

VALERAS

Tačiau jįsai gi...

MARIANA

Tėtis jau apsigalvojo

Ir nutarė mane ištekinti už jojo.

VALERAS

Jūs nejuokaujate? Negali būt, madam!

MARIANA

Jis liepė įsakmiai man pasiruošti tam.

VALERAS

Bet jūsų tvirtas ryžtas, aišku, nepakito?

MARIANA

Nebežinau pati...

VALERAS

Kaip šauniai atsakyta! –

Nežinote?

MARIANA

Ne.

VALERAS

Ne?

MARIANA

Ką jūs patarsit?

VALERAS

Aš

Jums eiti už Tartiufo patariu, dievaž.

MARIANA

Jūs man tai siūlot?

VALERAS

Taip.

MARIANA

Iš tikro?

VALERAS

Iš tikrųjų.

Galėsit būt viena pasaulio išrinktųjų!

MARIANA

Pasiūlymą priimt belieka man – ir tiek.

VALERAS

Tikiuos, kad šitie žodžiai nenueis perniek.

MARIANA

Aš nemaniau, kad jūs toks geras patarėjas!

VALERAS

Jūs gavot patarimą, kokio jums norėjos.

MARIANA

Jei galima įtikt jums norais panašiais,

Aš pasistengsiu.

DORINA

(pasišalindama scenos gilumon)

Sekim, kas iš to išeis.

VALERAS

Vadinasi, tokia ta jūsų meilė? Gaila,

Kad taip ilgai...

MARIANA

Palikim šitą ginčą kvailą.

Jūs nedviprasmiškai pasakėt man čionai,

Kad už Tartiufo aš tekėčiau būtinai.

Tiksliai supratusi prakilnią jūsų mintį,

Pasinaudosiu ja.

VALERAS

Jūs bandot išsiginti

To, ką pareiškėte, ir taikot tuo pačiu

Atsakomybę man suversti ant pečių.

Jums pirmučiausia rūpi susirasti kliautį,

Kad būtų patogiau mane kaip nors apgauti.

MARIANA
Galvojate teisingai.

VALERAS Niekuomet, deja,
Tikros ugnies nebuvo jūsų širdyje.

MARIANA
Šios nuomonės laikytis niekas jums nedraudžia.

VALERAS
Dėkoju. Bet mane jūs įžeidėte skaudžiai.
Skolingas jums neliksiu, aš dėl to ramus:
Žinau, į ką nukreipti savo troškimus.

MARIANA
Pasisekimas jums užtikrintas iš karto:
Su jūsų nuopelnais...

VALERAS Minėti jų neverta.
Įrodėte pati, kad jų nėra many.
Bet atsiras kita, kuri bus tiek dosni,
Jog nelaimingai aukai meilės lengvapėdės
Už viską su kaupu atlygint nesigėdys.

MARIANA
Ak, nuostolis toks menkas, jog esu tikra,
Kad nuogąstaut dėl jūsų pagrindo nėra.

VALERAS
Be abejo, aš stengsiuos jūsų neapvilti.
Paniekinta širdis greit vėl atgauna viltį.
Jai savo nuskriaudėją reik pamiršt visai
Ar bent jau suvaidint, jog pamirštas jusiai:
Juk gėdingesnio nėra pasaulyje dalyko,
Negu mylėti tą, kuris tave paliko.

MARIANA

Taip, jūsų pažiūra garbinga ir šviesi.

VALERAS

Užtaigi! Aš manau, jog jai pritars visi.

Gal norit, kad jus vieną sieloje ugningoj

Nešiočiau amžinai, kad žvelgčiau abejingai,

Kaip ta, kurios geidžiau, manęs išsižadės,

Ir kad nedrįsčiau kitai atiduot širdies,

Kurią atstūmėte?

MARIANA

O, anaip tol! Savai me

Suprantama, kad aš linkiu jums rasti laimę.

VALERAS

Jūs linkit?

MARIANA

Taip.

VALERAS

Užrenka užgauliot mane.

Dar šiandien jus, madam, pasieks džiugi žinia...

(Pasuka prie durų)

MARIANA

Gera.

VALERAS

(sugrįždamas)

Atminkite, aš vykdau jūsų valią:

Aš, jūsų stumiamas, pasirenku šį kelią.

MARIANA

Taip, taip.

VALERAS

(sugrįždamas vėl)

Ir tokio žygio griebtis sutinku,
Nes jūs to trokštate.

MARIANA

Aš trokštu jo. Puiku.

VALERAS

(išeidamas)

Tad man atidėliot nėra ko. Nė valandėlei.

MARIANA

Juo maloniau.

VALERAS

(vėl sugrįždamas)

Kažin ar susitiksim vėlei.

MARIANA

Sėkmės.

VALERAS

(atsigręždamas jau prie pat durų)

A?

MARIANA

Ką?

VALERAS

Jūs man pasakėte kažką?

MARIANA

Aš? Jūs sapnuojate!

VALERAS

Jei taip, baigta šneka.

Sudie, madam.

(Lėtai išeina)

MARIANA

Sudie.

DORINA

(Marianai)

Reikės ieškoti būdų,

Kaip sugrąžinti man į protą jus abudu.

Aš tyčia netrukdyčiau jums bartis taip ilgai,

Vis laukdama, kuo baigsis judviejų vargai.

Ei mielas pone!

(Stveria Valerą už rankos)

VALERAS

(lyg ir priešindamasis)

Na, ko nori tu, Dorina?

DORINA

Eikšekite.

VALERAS

Ne, ne! Lai niekas nemėgina

Manęs atkalbinėt. Lai džiaugiasi jinai!

DORINA

Palaukit!

VALERAS

Ne. Nusprendžiau aš galutinai.

DORINA

O!

MARIANA

(pusbalsiu)

Jis manęs arti matyti nebegali.

Ar ne geriau man būtų pasitraukt į šalį?

DORINA

(palikdama Valerą ir puldama prie Marianos)

Kur bėgate?

MARIANA

Atstok.

DORINA

Prašau atgal jus.

MARIANA

Ne.

Be reikalo tu stengies sulaikyt mane.

VALERAS

(pusbalsiu)

Kaip krislas akyje esu jai, aiškus daiktas.

Tad pasišalinsiu – ir bus jos kančios baigtos.

DORINA

(palikdama Marianą ir puldama prie Valero)

Tokių komedijų dar niekad nemačiau...

Po šimts! Nurimkite – ir eikit šen greičiau.

(Ima Valerą ir Marianą už rankų ir vedasi juos atgal)

VALERAS

(Dorinai)

Ką tu manai daryt?

MARIANA

(Dorinai)

Kam veltui gaišti laiką?

DORINA

Aš noriu jums padėt ir atstatyti taiką.

(Valerui)

Jūs išprotėjote! Taip nertėt šiuo metu!..

VALERAS

Bet argi josios žodžių negirdėjai tu?

DORINA

(*Marianai*)

Jūs išprotėjote! Prieiti ligi vaido!..

MARIANA

Argi nematėte, ką jis čionai sau leido?

DORINA

Nesąmonė!

(*Valerui*)

Vien jūs jai gyvas mintyse,
Ji geidžia jūsų būt ir kūnu, ir dvasia.
(*Marianai*)
Jisai – guldau aš galvą! – myli tik jus vieną
Ir trokšta nuoširdžiai jus vest kad ir šiandieną.

MARIANA

(*Valerui*)

Kaip jūs galėjot man tai siūlyt? Nuostabu!

VALERAS

(*Marianai*)

O kam jūs klausėt to, kas aišku be kalbų?

DORINA

Na, duokit man dabar abu rankas, heprōčiai.

(*Valerui*)

Greičiau.

VALERAS

(*duodamas Dorinai ranką*)

Kam tau jįnai?

DORINA
(*Marianai*)

Ir jūs taip pat.

MARIANA
(*irgi paduodama ranką*)

Nėr ko čia...

DORINA
Drąsiau! Jūs vienas kitą mylite; katras
Iš judviejų labiau – pats velnias nesupras.

*Valeras ir Mariana stovi kurį laiką susikibę už rankų nežiūrėdami
vienas į kitą*

VALERAS
Pažvelkit į mane švelniau, be įtūžimo.
Nejaugi jumyse audra dar neaprimo?
Mariana šypsodamasi atsigręžia į Valerą

DORINA
Įsimylėjusiems beprotnamy vieta!

VALERAS
(*Marianai*)
Prisipažinkite, jog buvote kalta,
Ir nesistenkite užčiaupti tiesai burną,
Nes tvirtinsiu vis tiek, kad esate pikčiurna.

MARIANA
Kaip drįsote jūs būt toksai nepagarbus?..

DORINA
Galvokim, kaip su tom bjauriom vedybom bus,
O ginčams atsiras gal patogesnis laikas.

MARIANA
Patark, kuriuo būdu mums veikt. Svarbiausia štai kas.

DORINA

Gudrybės ginklo griebtis būtų neblogai.

(*Marianai*)

Kvailioja jūsų tėvas.

(*Valerui*)

Visa tat – juokai.

(*Marianai*)

Tuo tarpu apsimeskit, jog prieš savo tėtį

Jūs nesišiaušiate ir ruošiatės tekėti;

Tada galėsite, neskriausdama savęs,

Kiek jums tikrai patinka, vilkint vestuves.

Padelsti truputėlį visados naudinga.

Jūs pasakysite, kad apetitas dingo

Arba kad šiaip kokia įsimerė liga,

Kad jus blogi ženklai nugąsdino staiga:

Čia jums numirėlis kažkur pasivaideno,

Sudužo veidrodys, čia susapnavot klaną...

Pakol neištarėte „taip“, tol jūsų nieks

Su jokių žmogumi apvesdint nepajėgs.

O kad išvengtume keblumų netikėtų,

Kartu jums rodytis, man regis, nereikėtų.

(*Valerui*)

Keliaukit. Mūsų planą vargiai kas sudrums,

Jeigu geri draugai sutiks padėti jums.

Mes įkinkysime į darbą josios brolių;

Ir pamotei gal teks ne paskutinė rolė.

Sudie.

VALERAS

(*Marianai*)

Nepagailėsim pastangų jokių.

Bet vis dėlto labiausiai aš jums tikiu.

MARIANA

(*Valerui*)

Net jei pavojai gręstų iš visų man pusių,
Valerui amžinai ištikima aš būsiu.

VALERAS

Džiaugiuosi! Jūsų tėvui turi to pakakt...

DORINA

Įsimylėjęliai čiaušketų dienąnakt.
Na, eikite!

VALERAS

(*žengia žingsnį pirmyn ir vėl sugrįžta*)
Beje...

DORINA

Prisipliaušket lig valiai!

Dabar kiekvienas sau keliaukite, tarškaliai.

(*Dorina jėga perskiria juos ir stumte išstumia už pečių*)

TREČIAS VEIKSMAS

I SCENA

DAMISAS, DORINA

DAMISAS

Lai trenkia į mane perkūnas iš dangaus,
Lai aš nustosiu vardo padoraus žmogaus,
Jei išsigąsiu tų, kurie niekus man paisto,
Ir jei nesutvarkysiu visko vienu gaistu!

DORINA

Ak, susimildamas, ramiau, ne taip karštai.
Tegu sau jūsų tėvas kalba apie tai, –
Nuo žodžių lig darbų – nemažas galas kelio.
Širdis atvėsta greit, nes ji ne visagalė.

DAMISAS

To niekšo įžūlybė tuoj bus palaužta,
Reikės tik jam į ausį pakuždėt šį tą!

DORINA

Nesikarščiuokite. Ir jį, ir jūsų tėtį
Verčiau jūs pamotei paveskite stebėti.

Jinai šiek tiek Tartiušą laiko po padu;
Jis niekad jai nešykšti savo pažadų
Ir, rodos, net silpnybę jaučia jai truputį...
Kodėl stebuklo tokio negalėtų būti?
Su juo pasišnekėt sutinka ji mielai,
Išsiteirauti smulkiai, kaip jo reikalai,
Užuolankom paklausti, ar jis vesti ruošias,
Ir draugiškai įspėt, kad neprivirtų košės,
Nes aišku, jog vis viena nieko jis nepėš.
Dabar, kaip iš jo tarno sužinojau aš,
Tartiušas meldžiasi, bet greit ateis. Prašyčiau
Jus pasišalinti, o aš palauksiu šičia.

DAMISAS

Aš netrukdysiu jiems.

DORINA

Lai šneka vienu du.

Jūs turit pasitraukt.

DAMISAS

Bet aš tylėt žadu.

DORINA

Papurška esate, pažįstu jus, – vadinas,
Tuoį viską sužlugdysit... Jums – tai juokas grynas!
Išeikit!

DAMISAS

Jūsų baimė visiškai bergždžia.

DORINA

Koks atkarus! Jis eina. Bėkite iš čia!

Damisas pasislepia gretimajame kambarėlyje scenos gilumoj

II SCENA

TARTIUFAS, DORINA

TARTIUFAS

(pastebėjęs Doriną, garsiai kreipiasi pro atviras duris į savo tarną)

Še ašutinę tau, Loranai, ir bizūną.

Lai Viešpaties apvaizda atlaidi mums būna!

Dar pasimelskite. Jei kas ateis, sakyk,

Kad į kalėjimą išsirengiau ką tik

Dalyti išmaldos.

DORINA

(pusbalsiu)

Koksai išverstakailis!

TARTIUFAS

Jūs ko?

DORINA

Aš jums norėčiau...

TARTIUFAS

(išsitraukdamas iš kišenės nosinę)

Ak, dėl Dievo meilės,

Pradžioj paimkite šią nosinę.

DORINA

O kam?

TARTIUFAS

Bent prisidenkite su ja krūtinę – tam,

Kad man nedrumstų proto nuodėmingos mintys.

Visų mūs pareiga tokių vaizdų baugintis.

DORINA

Pagundoms kūniškoms jūs esat gan jautrus,

Jei taip menkai atlaikot moterų kerus.

Maryti, jums lengvai į galvą kraujas šoka;
O, pavyzdžiui, mane sujaudinti sunkoka,
Ir jeigu kas nuogai išrengtų jus čia pat,
Aš, tai regėdama, nekrustelėčiau net.

TARTIUFAS

Tokie blevyzgojimai jūsų negirdėti
Privers mane išeit. Prašau kukliau kalbėti.

DORINA

Ne, jūsų aš nevarginsiu šikart,
Man jums norėtusi tik porą žodžių tart.
Aš laukiu šeimininkės. Teikitės maloniai
Leist su jumis čionai pasikalbėti poniai.

TARTIUFAS

Labai mielai.

DORINA

(pusbalsiu)

Oho, kaip greit atlyžo jis!
Taip ir maniau! Teisingai nujautė širdis.

TARTIUFAS

Kada jįnai ateis?

DORINA

Netrukus. Man atrodo,
Jau žingsniai jos girdėt. Kol kas! Palikim juodu.

III SCENA

ELMIRA, TARTIUFAS

TARTIUFAS

Tegu patsai dangus jums padeda, tegu
Jums duoda kūniškų bei dvasiškų jėgų,

Lai, mano prašymų nužemintų išklauses,
Ilgai šioj žemėje jus laimina Aukščiausias.

ELMIRA

Esu dėkinga jums už tai, ką aš girdžiu.
Bet atsisėskime abudu iš pradžių.

TARTIUFAS

Kaip krutat po ligos? Kaip jūsų sveikatelė?

ELMIRA

Gerai. Drugys nedaug man nerimo sukėlė.

TARTIUFAS

Žinau, malda manoji pernelyg menka,
Kad jūs galėtumėt pagyti jos dėka.
Tačiau kiekvieną sykį, kai kreipiausi į Dievą,
Aš jums prašiau stiprybės dangiškąjį tėvą.

ELMIRA

Aš tokio dėmesio nesijaučiu verta.

TARTIUFAS

O man užvis brangiausia jūsų sveikata,
Dėl jos atsisakyčiau net savos, jei reikia.

ELMIRA

Jūs mylit artimą, bet meilė ši – besaikė,
Ir juo sunkiau man jums atlyginti už ją.

TARTIUFAS

O, ne, tai aš esu skolingas jums, deja.

ELMIRA

Aš svarbų reikalą turiu į jus; manyčiau,
Jog mums bijot nėra ko, nes esame vieni čia.

TARTIUFAS

Kaip malonu, madam, ir kaip tai nuostabu,
Kad aš be liudininkų su jumis kalbu.
Labai ilgai tos progos laukiau aš, bedalis,
Ir pagaliau mane išgirdo Visagalis.

ELMIRA

Norėčiau jus kai ko paklausti, bet tikrai
Su sąlyga, kad man atskleisite jūs tai,
Ką slepiat širdyje.

*Damisas šiek tiek praveria duris, kad galėtų girdėti pokalbį, bet pats
tebetūno kambarėlyje, kuriame pasislėpė*

TARTIUFAS

Man irgi būtų miela
Dabar jums ištiesai apnuoginti savo sielą.
Tikėkite manim, kai smerkdavau aš jus
Už tai, kad jūsų grožis traukia čia visus,
Buvau aš vedamas pačių tauriausių norų
Ir neturėjau jokio akstino nedoro.

ELMIRA

Aš suprantu, kokie jus įkvepia tikslai;
Mane jūs nuo pagundų saugot akylai.

TARTIUFAS

(imdamas Elmiros ranką ir spausdamas jai pirštus)
Įspėjot! Negailiu aš nei jėgų, nei triūso...

ELMIRA

Nespauskit taip!

TARTIUFAS

Per daug man rūpi laimė jūsų,

Ir jei netyčiom bloga padariau kažką,
Tai leiskit...
(*Deda ranką ant Elmiros kelių*)

ELMIRA

Ką tenai jūs dirbat su ranka?

TARTIUFAS

Suknelę jūsų glostau. Mežginiai – puikiausi.

ELMIRA

Ak, prašom atsargiau! Aš kutulio bijausi.
Elmira atitraukia savo fotelį, Tartiufas tuoj prislenka prie jos

TARTIUFAS

Kokie nepaprasti, žavingi nėriniai!
Tokių aš, dievaži, jau nemačiau seniai.
Iš tikro daromi stebuklai neregėti.

ELMIRA

Taip. O dabar klausykit. Teko man girdėti,
Kad vyras pakeitė planus ankstyvesnius
Ir kad su dukteria apvesdint žada jus.
Tiesa?

TARTIUFAS

Jis apie tai minėjo man. Bet ką jūs!
Argi tenai šiandieną krypta mano svajos?
Ne, aš kitur žvelgiu su ilgesiu slaptu,
Kitur aš mintyse paguodą sau randu.

ELMIRA

Mat jus ne šis pasaulis domina, o kitas.

TARTIUFAS

Tačiau mana širdis taipogi ne granitas.

Bet jūsų polėkiai tokie yra aukšti,
Jog žemiški džiaugsmai ne jums, manau, skirti.

TARTIUFAŠ

Ne, meilė dieviškoji niekad neužgožia
Giliai mus jaudinančio trumpalaikio grožio,
Ir juo mielai kiekvienas gėrissi žmogus,
Kai gyvą tobulybę rodo jam dangus.
Tai jūsų asmeny dosni ranka Kūrėjo
Tiek žavesio šviesaus įkūnyt sugebėjo,
Jūs esat amžinas grožybės pavyzdys,
Kuriuo neatsidžiaugia akys ir širdis.
Kada matau aš jus, o dangiška būtybė,
Stebiuosi Viešpaties begaline didybe
Ir vis aiškiau jaučiu, žiūrėdamas į ją,
Kad meilė paslaptina dega manyje.
Pradžioj aš pamaniau, jog tai gal nelabasis
Panūdo sutrikdyt ramybę mano dvasios,
Ir, stengdamasis gelbėt sielą kuo greičiau,
Nuo jūsų žvilgsnio bėgti aš dykumon geidžiau.
Bet po ilgų kančių akivaizdu man tapo,
Jog mano geismuose nėra nuodėmės nė kvapo;
Tuomet aš pasiryžau širdimi drovia
Tarnauti tai, kurią regiu čia prieš save.
Nors jus, be abejo, apstulbins mano žodžių
Neleistina drąsa, tačiau aš pasiguodžiu
Ta viltimi, kad jūs tiek būsit maloni,
Jog gal įžvelgsite ką gero ir many.
Vien apie jus tylom svajojau aš tolydžio,
Šaltini džiugėsio ir mano skausmo didžio!
Jūs turit vieną sykį tarti „taip“ ar „ne“
Ir tuo išaukštinti ar pražudyti mane.

ELMIRA

Kaip rodo tai gabumai jūsų netikėti,
Jūs puikiai mokate galantiškai šnekėti.
Bet kai širdis yra tokia neatspari,
Nereik prarasti proto aistrų sūkury.
Toksai dievotas vyras, taip apdovanotas...

TARTIUFAS

Aš irgi juk žmogus, kad ir labai dievotas!
Nuo jūsų pasakiško grožio spindulių
Apakęs, aš daugiau protaut nebegaliu.
Jūs nesuprantate, ką šitos kalbos reiškia?
Bet aš ne angelas, pati tai matot aiškiai!
Ir jeigu mano žodžiai rėžia jums ausis,
Tai kaltas tuo ne aš, o jūsų žavesys,
Nes vos tik prieš mane jo saulė sušvitėjo,
Vienintele jūs tapot mano įkvėpėja.
Šių dieviškų akių galia nepaprasta
Skaistybės apžadus išdildė man slapta
Ir, pasninką, maldas bei ašaras užgožus,
Pamilti privertė žavingus jūsų bruožus.
Šimtais atodūsių ir žvilgsnių pavydžių
Jau išsakiau jums tai, ką dėstau čia žodžiu.
Jei neatstumsite niekingo savo vergo,
Kuris pakankamai dėl jūsų jau privargo,
Jei malonėsite užuojauta švelnia
Paguost ir atgaivint maldaujantį mane, –
Aš jus, dievybe mano, šlovinsiu be galo
Kaip nepasiekiamą dorybės idealą.
Jums rizikuot garbe neteks su manimi,
Dėl panašių dalykų galit būt rami.
Sėkmės išpaikinti prašmatnūs kavalieriai,

Kurie dykūnėms galvas apsuka taip spėriai,
Lai trankiai giriasi laimėjimais savais
Ir apie juos kasdien skalambija varpais,
Tegu šmaikštus liežuvis rėksnio tuščiakalbio
Švenčiausias paslaptis visam pasauliui skelbia!
O mes liepsnojame nematoma aistra,
Ir užtatai jums būgštaut reikalo nėra;
Mes gerą mūsų vardą saugojom taip uoliai,
Jog niekad nepakenkiam savajai gražuolei
Ir, jeigu draugiškai ji pasitinka mus,
Be triukšmo tenkinam bet kokius jos geisumus.

ELMIRA

Aš jūsų gražbylostės įdėmiai klausiausi.
Štai kur iškalbingumo deimantai rečiausi!
Bet jūs nežinote, kas man į galvą šaus.
Galbūt po šitokio pasiūlymo šaunaus
Aš pasiskųsiu vyrui... Tos vienos naujienos
Užteks, kad baigtųsi laimingos jūsų dienos.

TARTIUFAS

Žinau, jūs nekerštinga ir neatšiauri;
Tad jei užgavo jus šie žodžiai atviri,
Prašyčiau į mane žiūrėt kaip į beprotį
Ir šitą žmogišką silpnybę dovanoti.
Kad jūs tokia žavi, kuo dėtas aš esu?
Juk mano akys mato taip, kaip ir visų.

ELMIRA

To negirdom nuleist kita gal nesutiktų,
O aš jums nežadu daryti nieko pikto,
Aš nepapasakosiu vyrui apie tai,
Bet reikalauju vieno aiškiai ir griežtai:

Atsižadėkite nedoro savo plano,
Tegu tuoj pat Valeras veda Marianą,
Nepiktnaudžiaukite gudrybėm ir klasta
Ir nesigvieškit tos, kuri ne jum skirta...

IV SCENA

ELMIRA, DAMISAS, TARTIUFAS

DAMISAS

(išeidamas iš kambario, kuriame buvo pasislėpęs)

Aš netylėsiu, ne! Tas išgama nelaukė,
Kad šiandien pagaliau aš jam nuplėšiu kaukę.
Matyt, mane pats Dievas bus atvedęs čia
Ir davęs progą jo pasiklausyt vogčia
Tam, kad aš vietoje galėčiau jį suknisti,
Atskeist begėdišką jo dvasios veidmainystę
Ir tėvui tuo būdu parodyt, kas yra
Šis suktas pašlemėkas, degantis aistra.

ELMIRA

O kam? Lai jis nutraukia elgesį įžūlų
Ir patarnauja tai, kuri malonę siūlo.
Nepurkštaukite: jį aš sudorot imuos.
Jokios prasmės nėra skandalą kelt namuos,
Kai iš tokių kvailysčių moteris tik juokias.
Kam vyrui kvaršint galvą niekniekiais visokiais?

DAMISAS

Jūs esat nusistačius citi tuo keliu,
Bet jūsų pavyzdžiu pasekt aš negaliu,
Nes jei tas šundavatkė šitaip nosį riečia,
Tai vardan ko gi aš gailėtis jo turėčiau?

Jaučiu, kad apmaudas man veržiasi pervirš.
Jo pridarytų eibių protas nepamirš!
Per daug jis mano tėvą mulkino tiek laiko,
Valerą ir mane klampindamas be saiko.
Atėjo, ačiū Dievui, keršto valanda.
Parodysiu visiems, kokia yra juoda
Jo sąžinė! Žiūrėkit, man pati apvaizda
Nuo šitos nelemties veiksmingą duoda vaistą;
Mat niekšų padermė – nežmoniškai gaji,
Ir būtų nuodėmė paleist iš rankų jį.

ELMIRA

Damisiai...

DAMISAS

Baikim ginčą: mano ryžtas – kietas.
Iš džiaugsmo begalinio nerandu sau vietos,
Ir gražios jūsų kalbos man nesutrukdys
Atkeršyti tokiam kaip tas piktadarys.
Jisai neatsipirks dabar už jokią kainą!
Berods man sekas; viskas kaip iš pypkės eina.

V SCENA

ORGONAS, ELMIRA, DAMISAS, TARTIUFAS

DAMISAS

Mes puikią staigmeną paruošę turim jums:
Nuo jos nenoromis bet kam galva suglums.
Tas jūsų taip ilgai globotas dykaduonis
Atsimokėjo šauniai už visas malones.
Jisai, atrodo, toks nagingas ir guvus,
Kad jūsų garbę net įmintų į purvus;

Aš pats savom ausim čionai girdėjau šandie,
Kaip jūsų žmoną jis visaip vilioti bandė.
Ji geidė, būdama taiki ir atlaidi,
Giliai palaidoti akibrokštą širdy,
Bet lepinti šį poną, aš manau, pakanka
Ir reikia vilkt aikštėn jo elgesį nešvankų.

ELMIRA

Aš įsitikinus, jog dėl tokios bėdos
Ramybę vyrui drumst neverta niekados,
Nes tol, kol moteris budrumo nėra nustojus,
Jos garbei ir orumui negresia pavojus.
Bet mano nuomonė mažai jums įdomi:
Jūs nesiskaitote nė kiek su manimi.

VI SCENA

ORGONAS, DAMISAS, TARTIUFAS

ORGONAS

Tiesiog neįtikima! Dieve, kas per siaubas!

TARTIUFAS

Taip, mano broli, aš – visos žmonijos baubas,
Aš – nusidėjėlis, nedorėlis kraupus,
Toks, kokio niekuomet nebuvo ir nebus,
Aš paskutinė šiukšlė, nuodėmių daigynas,
Aš – nusikaltėlis, kuris sau kelių skinas
Niekšybėm ir už tat yra galų gale
Teisingai nubaustas: tokia dangaus valia.
Tad juodinkit mane! Nuo priekaištų žiauriausių
Nesikratysiu aš ir jums neprieštarausiu.
Tikėkit juo, o man su pašaipą kandžia

Lyg piktadariui liepkit nešdintis iš čia.
Bet kokios nuoskaudos vis tiek man bus per švelnios
Nes nėra bausmės, kurios nebūčiau nusipelnęs.

ORGONAS

(*sūnui*)

Bjaurybė, kaip drįsai, kaip ryžais dergti tu
Jo angelišką sielą šitokiu šmeižtu?

DAMISAS

Nejau davatkiškumas to gudraus dviveidžio
Galėjo taip...

ORGONAS

Nutilk! Aš tau burnot neleidžiu!

TARTIUFAS

O, netrukdykite, tegu sau kalba jis,
Nesibodėkite per daug jo mintimis.
Galbūt jisai teisus? Gal darot kartais klaidą?
Vargu ar jūs pažįstat mano tikrą veidą.
Susizavėjęs vien skraiste išviršine,
Galbūt jūs linkstate kiek pervertint mane?
Dėl išvaizdos dažnai suklysti pasitaiko.
Vėliau apsižiūrėsit, bet jau bus po laiko:
Mat nors godojamas ir mylimas esu,
Bet nė skatiko aš nevertas iš tiesų.

(*Kreipdamasis į Damisą*)

Tad skelbkite, jog Tartiufo sukčius, išdavikas.
Siaubūnas, bestija, galvažudys, plėšikas,
Vadinkite mane kaip norite, sūnau, –
Aš to nusipelniau ir gintis nemanau.
Blogybės taip ilgai krūtinėj mano kaupės,
Jog dėmę bet kurią priimsiu atsiklaupęs.

ORGONAS

(*Tartiufui*)

Ak, broli, tai per daug!

(*Sūnui*)

Neklaužada, ar tau

Ne gēda?..

DAMISAS

Jo kalba jus glosto, kaip matau

ORGONAS

Tylėk, storžievi!

(*Keldamas Tartiufą*)

Broli, kelkitės, prašau jus!

(*Sūnui*)

Nešvankėli!

DAMISAS

Jisai...

ORGONAS

Nutilk!

DAMISAS

Man verda kraujas.

Kaip!..

ORGONAS

Nesurinksi kaulų, jeigu bent žodžiu...

TARTIUFAS

Dėl Dievo, liaukitės, nepykit, jus meldžiu!

Verčiau į gabalus draskykit mano kūną,

Tiktai nelieskit jo, tegul jam gera būna.

ORGONAS

(*sūnui*)

Beširdis!

TARTIUFAS

Klaupdamas kreipiuosi aš į jus:
Pasigailėkit jo!

ORGONAS

(irgi puldamas ant kelių ir apkabindamas Tartiuųą)

Ak, meskite juokus!

(Sūnui)

Kur tavo sąžinė?

DAMISAS

Aš...

ORGONAS

Cit!

DAMISAS

Bet ligi kolei...

ORGONAS

Nė garso! Suprantu, už ką tu taip jį puolei.

Atrodo, jūs visi – žmona, vaikai, tarnai –

Jam duobę kasate ir engiat jį čionai.

Jūs dargi šventvagiškai griebiatės žabangų,

Kad tik išėstumėt bičiulį mano brangų.

Bet kuo labiau jūs trokštat išgyvendint jį,

Tuo aš jaučiu daugiau jam pagarbos širdy.

Užtat nusprendžiau aš negaišti laiko veltui

Ir, kad mana šeima puikybėn nesikeltų,

Už jo išleisti dukrą.

DAMISAS

Prievartos būdu?

ORGONAS

Taip, šiandien pat, žalty! Nors jums ir apmaudu.

O ką? Norėtumėt, kad jūsų išsigąsčiau?

Tuoj pamatysite, jog šeimininkas aš čia!
Niekingas pliuški, pulk po kojų jam dabar
Ir muškis į krūtinę.

DAMISAS

To betrūko dar!
Kad aš prieš šitą latrą, klasčių ir dviveidį...

ORGONAS

Tu, šunsnuki, ožiuojies? Tu sau plūstis leidi?
Greičiau man lazda!

(*Tartiufui*)

Ne, stabdyt manęs nereik.

(*Sūnui*)

Lauk iš namų! Arti prie jų nebeprieik!
Tu amžiams užsitraukei mano nemalonę.

DAMISAS

Jūs gujate mane? Gerai...

ORGONAS

Lauk, nevidone!
Kaip tėvas arimu aš palikimą tau
Ir su tavim nuo šiolei nebesiskaitau.

VII SCENA

ORGONAS, TARTIUFAS

ORGONAS

Iškoneveikti šitaip tokį šventą žmogų!

TARTIUFAS

Atleisk jam, Viešpatie! Aš nelinkiu jam blogo.

(*Orgonui*)

Man liūdna, mielas broli, liūdna ir baisu,
Kad atvirai prieš jus bjaurojamas esu.

ORGONAS

Deja!

TARTIUFAS

Vien prisiminus, kaip mane jie ujo,
Taip darosi skaudu, jog, rodos, iš tikrųjų...
Aš žado netenku iš sielvarto... Bijau,
Kad vietoje negyvas krisiu aš tuojau.

ORGONAS

(paplūdęs ašaromis puola prie durų, pro kurias išvarė sūnų)
Gailiuos, kad per švelnus buvau tau, niekadėjau,
Ir šia ranka tavęs iš karto nenudėjau!
(Tartiufui)
Ak, nesikrimskit, broli, būkite ramus.

TARTIUFAS

Reikėtų baigt visus tuos nemalonumus.
Jei tik nesantaikai aš nuolat duodu kliautį,
Geriau man būtų, broli, kur kitur keliauti.

ORGONAS

O, ką jūs!

TARTIUFAS

Jie manęs nekenčia vis giliau
Ir prieš Tartiufą jus sukiršins pagaliau.

ORGONAS

Lai jie pasikaria! Juk aš gi neklausau jų.

TARTIUFAS

Jie, aišku, sugalvos kasdien ką norint naujo,
Ir tai, ką jūs šį kartą laikote šmeižtu,
Vėliau jums pasirodys gal ne taip šlykštu...

ORGONAS

Ne, broli, to nebus.

TARTIUFAS

Žinau aš ne iš knygų,
Kad žmonai savo vyrą suraityt bepigū.

ORGONAS

Ne, ne.

TARTIUFAS

Verčiau išeisiu – ir nuo tos dienos
Čia niekas prieš mane nešnypš ir neburnos.

ORGONAS

Ne, pasilikite, kitaip aš gausiu galą.

TARTIUFAS

Na, ką gi, jums pasklust mana širdis privalo.
Bet vis dėlto sakyčiau...

ORGONAS

O!

TARTIUFAS

Gera, tylu.
Viena tik pastabė šiuo klausimėliu:
Garbė – opus dalykas, tad vardan draugystės
Turiu užgniaužt gandus bei paskalas – ir ryžtis
Nuo šiol nesimatyti su jūsų žmona.

ORGONAS

Ne,
Jūs neapsakomai nudžiuginsit mane
Tuo, kad priversite paširsti mano priešus:
Aš juoksiuos, jeigu juos įdūkins jūsų viešas
Bendravimas su ja! To maža: man smagu,
Pranešt, kad savo turtą jums aš palieku

Ir kad nuo šios minutės niekam aš neleisiu
Iš jūsų pasiglemžt įpėdinystės teisių.
Bičiulis mylintis ir žentas nuolankus
Kur kas brangesnis man už žmoną ir vaikus.
Priimkit tai, ką siūlau kaip žmogus bešalis.

TARTIUFAS

Lai pildosi valia Aukščiausiojo!

ORGONAS

Vargšelis!

Reik aktą surašyt. Tai smūgis bus jiems toks,
Kad iš pavydo jie ir apmaudo nusprogs.

KETVIRTAS VEIKSMAS

I SCENA

KLEANTAS, TARTIUFAS

KLEANTAS

Taip, šią istoriją visi čia svarsto nuolat,
Ir akyse žmonių dėl to jūs smarkiai puolat.
Džiaugiuos, kad sutikau jus ir tiesiu keliu
Išsyk prie reikalo aš pereiti galiu.
Nenagrinėkim smulkiai, kaip tatai įvyko,
Ir pažiūrėkime pačion esmėn dalyko.
Įsivaizduokime, kad su jumis tikrai
Pasielgė Damisas nelabai gerai.
Bet būti atlaidžiam krikščioniui, rodos, tiktų
Ir nekerštaut prieš tą, kuris ką norint pikto
Padarė jam. Kodėl jūs tylit, kai sūnus
Dėl jūsų verčiamas apleist tėvų namus?
Dar sykį atvirai sakau jums: to skandalo
Ir seniai, ir jauni sujaudinti be galo.
Užtat patarčiau aš neaitrint padėties,
Nelaukti tol, kol niekas jau nebepadės;
Geriau be reikalo nerūstinkite Dievo
Ir sugrąžinkit sūnų priglobstin jo tėvo.

TARTIUFAS

Man lygiai to paties norėtusi, deja!
Pagiežos neturiu jam savo širdyje
Ir užanty akmens prieš jį nesinešioju,
Sutikčiau aš mielai su juo gyvent gražiuoju,
Bet argi būtų tuo patenkintas dangus?
Juk jeigu grįš jisai, man vietos čia nebus.
Aš tikras, kad po tokio išpuolio siaubingo
Bendrauti man su juo yra net rizikinga:
Apie mane, ko gero, žmonės pasakys,
Kad aš tikrai gudrauju ir dumi akis,
Kad pataikavimu bandau užtrinti kaltę
Ir savo nekenčėjui gailestį sukelti,
Kad jo prisibijau ir būdo nerandu
Priversti jį laikyti liežuvį už dantų.

KLEANTAS

Tie jūsų argumentai išlaužti iš piršto,
O skambios tuščios frazės greitai užsimiršta.
Ko jūs taip rūpinatės poreikiais dangaus?
Jis nusidėjėlį be mudviejų nubaus.
Tad jam palikim galią smerkti mus ir teisti.
Atminkite, jog dera nuoskaudas atleisti,
Kaip iš aukščiau yra apskelbta mums kadais,
Ir nesivadovaukit niekuomet gandais.
Nejaugi apkalboms jūs tokią teikiat svarbą,
Kad jos net kliudo jums atlikti gerą darbą?
Ne, ne! Darykim taip, kaip Dievas liepia mums,
Ir pragaištingos mintys sąžinės nedrums.

TARTIUFAS

Bet aš gi nejaučiu jam pykčio nė krislelio,
Atseit labai dorai Apvaizdos vykdaū valią;

raciau po viso to neleidžia jos valia,
Kad jis gyventų čia ir vaikščių šalia.

KLEANTAS

O ar jinai jums leidžia pūst į tėvo dūdą,
Kuris, pagautas šišo, bepročiai panūdo
Ir užsimanė jums padovanoti tai,
Ko jūs turėtumėt atsisakyt griežtai?

TARTIUFAS

Kas visą mano sielą mato kaip ant delno,
Tas niekad neįtars, kad aš vaikausi pelno.
Pasaulio šio gėrybės nežavi manęs,
Mažai aš vertinu bergždžias jų viliones;
Ir jeigu rýžtuosi priimt iš tėvo šitą
Garbingą dovaną, maloniai užrašytą, –
Aš tai darau dėl to, kad baiminuos: o kas,
Jei ryt jinai paklius į nešvarias rankas
Kokiam ištvirkėliui, plevėsai nelabajam?
Tai būtų iš tiesų gražiausia paslauga jam,
Tuo pasipiktintų ir žmonės, ir dangus,
Kuriems dabar aukoju šiuos turtus menkus.

KLEANTAS

Nors jūsų bûgštavimai jaudina iš karto,
Bet įpėdinis jiems tikriausiai nepritartų;
Tegu jis vienas pats šeimininkauja ten,
Kur jūs taip smelkietės aukštų tikslų vardan.
Geriau žinot, kad jis prastokai susitvarkė,
Negu girdėt, kad esat kraugerys ir erkė.
Kaip jums nebuvo gėda – štai kas įdomu! –
Grubiai pasinaudot šio vyro paikumu?
Vargu ar liepia mums krikščioniška moralė

Atimt iš įpėdinio jo teisėtą dalį.
Ir jeigu jau apvaizdos lėmimu šventu
Jums draudžiama gyvent su Damisu kartu,
Tai argi ne kilniau akimirką patogią
Ramiai ir pagarbiai apleisti šią pastogę,
Negu šaltai stebėt, kaip vien tikrai per jus
Taip lengvamaniškai išvaromas sūnus?
Tai sąžininga būtų, ir kažin ar rasis...

TARTIUFAS

Atleiskit, aš turiu palikt jus, meldžiamasis:
Jau pusė ketvirtos – nežmoniškai vėlu.
Skubu prie dvasiškų sugrįžti reikalų.

KLEANTAS

(*vienas*)

O!

II SCENA

ELMIRA, MARIANA, KLEANTAS, DORINA

DORINA

(*Kleantui*)

Malonėkite ateiti mums į talką!
Už ką ji šitokį baisingą jungą velka?
Mat tėvas vakare tekėti spiria ją,
Ir be galvos vargšėlė blaškos bėdoje.
Jisai ateis tuojau. Nesnauskim. Aš galvoju,
Kad reikia ji priverst – geruoju ar bloguoju –
Greičiau atsisakyti nuo minties tokios.

III SCENA

ORGONAS, ELMIRA, MARIANA, KLEANTAS, DORINA

ORGONAS

A, jūs visi čionai? Širdingai tuo džiaugiuos.

(Marianai)

Jums teks pasirašyt neblogą dokumentą;

Tikiuosi, kad duktė gerai mane supranta.

MARIANA

(klaupdama prieš Orgoną)

Dėl Dievo, žinančio, kaip klaikiai aš kenčiu, –

Jei sugraudinti jus įmanoma žodžiu,

Prašau palikt man, tėve, laisvės bent lašelį

Ir leist nuo priedermės nukrypti kiek į šalį,

Kad būtų ateity ir man, ir jums ramiau.

Ir kad nekeikčiau aš dienos, kurią gimiau.

Jūs davėt man gyvybę, tad nejau negausiu

Aš niekad pasidžiaugti šiuo gėriu brangiausiu?

Jei atimat man teisę pasirinkti tą,

Kuriam paties likimo aš esu skirta,

Tai bent – meldžiu aš jus, parpuolusi ant kelių –

Nepirškite žmogaus, kuris man šiurpą kelia,

Ir, neprileisdamas prie mylimo artyn,

Nestumkite manęs taip žiauriai neviltin!

ORGONAS

(jaudindamasis)

Nesuvirpėk, širdie, ir atkakliai laikykis!

MARIANA

Aš nesigraudinu, kad jūs, kitus palikęs,

Jam esate toksai lipšnus ir atidus,

Kad jam atidavēte savo jūs turtus;
Jei reikia, galite pridēt ir mano daļi,
Tik pagailēkite manęs pačios, tēveli!
Norēčiau vienuolyne, nuo žmonių toli,
Užbaigt nykias dienas, liūdna ir nebyli.

ORGONAS

Ak, pagalvokite, koks netikėtas šuolis!
Joms tėvas per nuožmus, jos trokšta būt vienuolės!
Na, kelkitės. Jei vyras jums ne prie širdies,
Tai jūsų nuopelnai nuo to tik padidės:
Berods malšint aistras netrukdo moterystė.
Ir neverkšlenkite – tai gali man įgristi.

DORINA

Bet kaipgi tat?..

ORGONAS

O jūs ko kišat nosį? Cit!
Aš jūsų pliurpalų nebegaliu klausyt.

KLEANTAS

Atsiprašau, man jums norėtųsi patarti...

ORGONAS

Žinau aš savo svainio patarimų vertę
Ir jųjų išminčiai su pagarba lenkiuos,
Bet leiskit dėmesio nekreipti man į juos.

ELMIRA

(*Orgonui*)

Mane, į jus bežiūrint, baimė stačiai ima:
Nesu dar mačiusi aš tokio apakimo!
Iš meilės ponui tam apkvaitot jūs visai,
Jei spėjote pamiršt, ką iškrėtė jisai.

ORGONAS

Tikėkim atsargiau, klaidų visur mat būna.
Per daug jūs paikinat sūnelį palaidūną;
Jūs net bijojote patraukti jį per dantis,
Kada prie vargšo to ūmai prikibo jis,
Ir valios nedavėt nei rankoms jūs, nei kojoms,
Nors pasijaudinti, atrodo, buvo ko jums.

ELMIRA

Nejau dėl panašių kliedėjimų kvailų
Mums iš visų patrankų šaudyt privalu
Ir po kiekvieno tokio meilės uragano
Reik skėryčiot ir keiktis, kaip tik kas išmano?
Į tas nesąmones žiūriu aš pro pirštus
Ir net nemėginu įvelt į jas kitus.
Rimtis ir santūrumas moterį tik puošia,
Ir niekinu aš tą pamaivą karštakošę,
Kurios garbė taip nešas, jog tikrai bangu,
Kad nepaleistų ji staiga darban nagų...
Kas man iš to dorumo, jei būtybę švelnią
Paverčia jis kaipmat į pasiučiausią velnią?
Ramus ir šaltas „ne“ dažnai apsaugo mus
Patikimiau kur kas už riksmą ir keiksmus.

ORGONAS

Užteks. Apgaunamas vis viena nesiduosiu.

ELMIRA

Aš jūsų aklumu nepaprastu stebiuosi.
O kas, jei pamatysit savo akimis
Tai, ką jūs bandote nuleisti juokomis?

ORGONAS

Aš pamatysiu?

ELMIRA

Taigi.

ORGONAS

Pasakos!

ELMIRA

Vadinas,

Jūs atmetat griežčiausiai...

ORGONAS

Viskas – melas grynas!

ELMIRA

Koksai žmogus! Gerai, man galit nepritart.

Bet tiesiai atsakyt prašyčiau jus bentkart:

Jei tektų jums pačiam girdėti ir regėti

Tatai, kuo ligi šiol nedrįstat patikėti, –

Kaip manot, juoktumėtės tąsyk iš manęs?

ORGONAS

Manau, kad aš... Ne, nieko nemanau aš, nes

Negali būti to.

ELMIRA

Kas nori, tas ir tiki.

Išeina, kad esu begėdiška šmeižikė?

Aš nesiteisinu. Įrodysiu veikiau,

Jog smarkiai klystate ir tiesą aš sakiau.

ORGONAS

Puiku! Aš sugavau kaip reikiant jūsų mintį,

Kažin tikrai, ar jums neteks jos išsiginti.

ELMIRA

(Dorinai)

Pakvieskit jį greičiau.

DORINA

(Elmirai)

O jeigu jis užuos
Ką blogo? Jam pakanka priekabės mažos.

ELMIRA

(Dorinai)

Aistra – lengvatikė, ir protas jai paklūsta,
Juoba kai sergama savimeile ligūsta.
Aš laukiu.

(Kleantui ir Marianai)

Jūs išeit privalot būtinai.

IV SCENA

ELMIRA, ORGONAS

ELMIRA

Pastumkit šitą stalą. Lįskite čionai.

ORGONAS

Ką?

ELMIRA

Jūs turėsite slėpynėje pabūti.

ORGONAS

Ko nemačiau aš ten?

ELMIRA

Nagi žvaliau truputį!

Žinau aš, ką darau. Tad kolei nevėlu,
Prašau be tūpčiojimų lįsti po stalų
Ir, įsiglaudus ten, apsišarvuot kantrybe.

ORGONAS

Geraširdystė mano – iš tiesų beribė!
Bet įdomu, kaip jūs iš padėties tokios
Išsikrapštysite!

ELMIRA

Tai paaiškės, tikiuos.
(*Orgonui, tupinčiam po stalą*)
Jei mūsų pokalbis jums pasirodys keistas,
Neužsigaukite: jis turi būt man leistas,
Nes jus įtikinti aš noriu pagaliau
Tuo, ką ne per seniai į galvą jums kalčiau.
Nepeikite manęs už elgseną atleidžią,
Jinai padės nutraukt man kaukę nuo dviveidžio,
Idant nevaržomai, laisvai ir įžūliai
Galėtų atsiskleisti jo meilės geiduliai,
Kuriems aš tyčiomis labiau vis pataikausiu
Ir nebetramdysiu jo kėslų nešvankiausių.
Kada matydamas, kaip eina reikalai,
Nuspręsit įsikišti, aš tuoj pat mielai
Vaidinimą nutrauksiu, duodama neblogą
Jums dingstį atsigriebt ir įspūdingą progą
Neleist išniekinti žmonos ištikimos,
Kai neišvengiamas pavojus jai grūmos.
Žodžiu, aš jūsų vien nurodymų tepaisau...
Jis eina. Cit. Ramiai sėdėkite čionai sau.

V SCENA

TARTIUFAS, ELMIRA, ORGONAS (*po stalą*)

TARTIUFAS

Jūs man lyg ir norėjot pasakyt šį tą?

ELMIRA

Taip, reiktų pašnekėt, tik, žinoma, slapta.
Todėl patikrinkit, duris užsirakinęs,
Ar mudviejų negirdi ausys pašalinės.
(*Tartiufas eina prie durų ir, jas užrakinęs, sugrįžta*)
Nemalonumų daug turėjome per jus,
Ir bus dar apmaudžiau, jei vėl kas nors užklius.
Jau privertė mane Damisas raust iš gėdos;
Kur dingčiau, jeigu dar užgriūtų naujos bėdos?
Kadangi ir dėl jūsų buvo man bangu,
Aš stengiaus jį sutramdyt iš visų jėgų;
Tiesa, jam prieštaraut man kvapo neužteko
Po to, kai išgirdau jo siautulingą šneką,
Tačiau išėjo tai į naudą jums ir man,
Ir niekas nežada dėl to mus imt nagan.
Orumas jūsų didis vyro įtarimą
Išsklaidė beregint, ir tuoj audra nurimo.
Apgint mus geisdamas nuo paskalų pikty,
Jisai dabar visur mums liepia būt kartu;
Todėl ir šiuo metu, net jo neatsiklausus,
Aš priimu jus čia be rizikos menkiausios
Ir savo sielą jums atverti sutinku,
Nes aistrai atsispirt man pernelyg sunku.

TARTIUFAS

Madam, aš jūsų žodžių niekaip nesuvokiu:
Ką tik kalbėjote tonu visai kitokiu.

ELMIRA

Prastai pažįstate jūs moterų jausmus,
Jei už nenuolaidumą galit smerkti mus!
Ar nesuprantate, kokie geismai atbunda
Širdy, mėginančioj kovoti prieš pagundą?

Deja, drovumas mums nustelbia visados
Troškimą gaivalingą meilės uždraustos,
Ir net, kai pragariškos aistros mus apsėda,
Dėl jų prisipažinti būna lyg ir gėda;
Pradžioj nepasiduot mes bandome, tačiau
Sunku nepastebėt, jog imam vis greičiau
Savitvartos netekt, o žodžiai mūs didingi
Ką norit žada tam, kas pagalvot netingi...
Gal kartais su jumis per daug laisvai jaučiuos,
Gal aš nebetausojų net savęs pačios,
Bet jeigu mano kalbos jums dar neįgriso,
Sakykit, ar sudraust galėjau aš Damisą
Ir jūsų netrumpos klausyt išpažinties,
Jei aš nebūčiau jautus virpesio širdies?
Ar slėpt galėjau aš teisėtą savo pyktį,
Jei jūs nebūtumėt pradėjęs man patikti?
Ir kai aš stengiausi su pagrindu rimtu
Jūs atgrasyt nuo šių vedybų nelemtų, –
Nejaugi jums tatau kai ko nepranašavo,
Nereiškė, jog aš rodau prielankumą savo
Ir jog tikrų tikriausiai nesmagu man bus,
Jei savo širdį teks jums padalyt perpus?

TARTIUFAS

Teisingos jūsų mintys ir, be abejonės,
Iš lūpų mylimų jos ypačiai malonios,
Nes atneša jas balsas dieviškai saldus,
Kuris tiesiog į sielą liejas kaip medus.
Man jūsų žavesys akių sudėt neduoda,
Ir jums patikt kaip nors – didžiausia man paguoda.
Bet vis dėlto kol kas aš leisiu sau, madam,
Per daug reikšmės neteikt miglotiems pažadam.

Gal jūs gudraujate, gal ieškote jūs būdų
Nustumti vestuves, kurios išskirtų mudu?
Trumpai ir aiškiai tariant, netikiu aš dar
Tuo, ką jūs teikiatės pareikšti man dabar,
Ir lauksiu, kol tiesesnį pasirinksit kelią,
Darbais patvirtinsite gerą savo valią
Ir, nebevargindama taip ilgai manęs,
Paversite tikrove mano svajones.

ELMIRA

(kosčioja, duodama ženklą vyrui)

Jūs nekantraujate prie tikslo tuoj prieiti?
Ar ne per smarkų tik išvystėte jūs greitį?
Meiliausių žodžių jums, atrodo, negaili,
Bet jūsų potroškiai – be galo dideli,
Ir jokios nuolaidos patenkint jų negali,
Kol visos užtvaros nenublokštos į šalį...

TARTIUFAS

Kuo mes mažiau verti, tuo viliamės mažiau;
Užtat žodžius veiksmais paremti jus prašau.
Likimo šypsenas mes priimam su baime
Ir pasikliaujame apčiuopiama tik laime.
Tikėt malonėm jūsų tol man nedrąsu,
Kol nusipelnęs jų prideramai nesu,
Ir nepasieksiu aš visų džiaugsmų viršūnės,
Jei mano lūkesčiai pilnai neįsikūnys.

ELMIRA

Kokia ta jūsų meilė man nenuolaidi
Ir kokį nerimastį kelia ji širdy!
Kaip stengiasi jinai palaužti mūsų dvasią!
Koksai baisus kritimas mūsų garbei gresia!

Nuo jūsų antpuolių žiaurių ir atkaklių
Aš atsipeikėti dar niekaip negaliu.
O Dieve! Kam gi toks veržlumas nežabotas?
Kam taip valdingai siekt palaimos išsvajotos?
Kam į ataką pult su šitokiu ryžtu
Ir piktnaudžiauti taip silpnybėmis kitų?

TARTIUFAS

Bet jei simpatiją man jaučiate jūs aiškiai,
Tai ką šis begalinis santūrumas reiškia?

ELMIRA

O kaip patenkinsiu aš jūsų troškimus,
Nepiktindama Dievo, žvelgiančio į mus?

TARTIUFAS

Jei tiek tiktai bėdos, kad bijot J a m užkliūti,
Mielai apsiimu pašalint šitą kliūtį
Ir išsiverst kaip nors nerūstinant dangaus.

ELMIRA

O jeigu Viešpats mus už nuodėmės nubaus?

TARTIUFAS

Visai be reikalo, madam, jus baimė ima:
Lengvai pagydau aš tos rūšies sutrikimą.
Nors vieną kitą daiktą draudžia mums dangus,
Bet visad bendrą kalbą ras su juo žmogus.
Mes žinom: atvejų pasaulyje nestinga,
Kai mūsų sąžinė lankstumo reikalinga
Ir blogas poelgis laikytinas geru,
Jei įkvėptas jisai intencijų dorų.
Šio meno paslaptį, madam, aš jums atskleisiu,
Nekantriai laukdamas pačių gražiausių vaisių;

Tik nesisirkite ir sekit manimi:
Aš atsakau už viską. Būkite rami.
(*Elmira kosčioja stipriau*)
Jūs baisiai kosėjat?

ELMIRA Turiu aš slogą klaikią.

TARTIUFAS
Saldymedžio šaknelių jums paduot nereikia?

ELMIRA
Kankina kosulys mane be atvangos,
Ir niekas nepadės nuo tos bjaurios ligos.

TARTIUFAS
Kaip nesmagu, iš tikro!

ELMIRA Trūksta žodžių!

TARTIUFAS Taigi
Drąsiau, nes abejonės niekad nesibaigia.
Prisiekiu, viskas liks didžiausioj paslapyt;
Blogybė – ne pats darbas, o gandai pikti.
Mes nusikaltome, jei esam pastebėti,
O nusidėt slaptai – nereiskia nusidėti.

ELMIRA
(*dar sykį kostelėjusi ir trinkelėjusi į stalą*)
Matau, jog priešintis nebėr jokios prasmės
Ir mano atsargumas mūsų pralaimės:
Užsispyrimas jūsų niekaip neatlyžta,
Bejėgė aš jaučiuos prieš tokį kietą ryžtą.
Man šitą žingsnį žengt, be abejo, sunku
Ir nusileisti jums nenoriai sutinku;

Bet jeigu mano žodžiai įtarimą kelia
Ir reikalaujate, kad savo meilės galią
Aš jums įrodyčiau kaip nors akivaizdžiau,
Reiks padaryti tai, ko veltui aš bandžiau
Išvengti... Ir tegu bus kaltas dėl to viso
Tasai, kuris mane sugundyti išdrįso,
Kadangi aš pati čia nieko nedėtà.

TARTIUFAS

Tokios atsakomybės – man lengva našta.

ELMIRA

Už durų dirstelkit šventos ramybės dėlei,
Ar vyro nėr arti. Išėikit valandėlei.

TARTIUFAS

Nekvaršinkite sau dėl jo galvos, madam.
Seniai išmokiau jį aklai pritarti tam,
Ką jam aš pasakau, ir kiek tik mums patinka,
Mes galime vedžiot už nosies šeimininką.

ELMIRA

Vis vien apsidairyti būtų pravartu,
Ar jis galerijoje nevaikšto šiuo metu.

VI SCENA

ORGONAS, ELMIRA

ORGONAS

(išlįsdamas iš po stalo)

Aš neatgaunu kvapo... Niekšas! Besarmatis!
Aš nieko panašaus nesu kaip gyvas matęs.

ELMIRA

Ką, jau? Taip greitai? Ne, nekrėskite juokų!
Prašyčiau jus atgal, iššokot ne laiku.
Manau, kad iki galo palūkėt jums verta
Ir nedera tikėt spėliojimais iš karto.

ORGONAS

Šėtono išpera!..

ELMIRA

Dėl Dievo, jus meldžiu
Taip lengvapėdiškai nespręsti! Iš pradžių
Teisybei turite patsai pažvelgt į veidą
Ir neskubėt, nes galit padaryti klaidą.
(*Elmira slepia Orgoną už savo nugaros*)

VII SCENA

TARTIUFAS, ELMIRA, ORGONAS

TARTIUFAS

(*nepastebėdamas Orgono*)

Lemtis mane globoja. Aš visus namus
Gerai apšniukštinėjau ir jaučiuos ramus:
Nė dvasios nėra gyvos. O, laime mano sielos!

*Kai Tartiufas išskėstom rankom artinas prie Elmiros, pasiruošęs ją
apkabinti, toji atsitraukia į šalį, ir Tartiufas pamato Orgoną*

ORGONAS

Na, na, bent kiek šalčiau, drauguži mano mielas!
Oho! Prie tikslo tuoj su povyza šaunia!
Šventuolis pasinėšęs apgauliot mane?
Kokia neatspari širdis to mūsų pono!

Meilaujas dukteriai – ir gundo mano žmoną!
Aš nenorėjau vis tikėt savom akim,
Galvojau, kad jisai juokauja su manim;
Bet reikalai kitaip bežiūrint pasisuko...
Dabar neabejoju aš nė trupučiuko.

ELMIRA

(*Tartiufui*)

Ėjau aš prieš save ir prigimtį žmogaus
Ir tik nenoromis taip su jumis elgiaus.

TARTIUFAS

(*Orgonui*)

Kaip? Negi tikite, jog...

ORGONAS

Viskam yra ribos.

Prašau jus nešdintis! Gana man tos vaidybos.

TARTIUFAS

Juk aš...

ORGONAS

Klausytis jūsų man neįdomu.

Išsidanginkite tuoj pat iš šių namų!

TARTIUFAS

Apie tatau vertėtų pagalvoti j u m s čia.

Lai mano namuose ramybės nieks nedrumsčia:

Žinokit, kad manęs negąsdina per daug

Gėdingos pastangos išvyt Tartiufą lauk,

Kad jis atnarplios dar šį sąmokslą nešvarų,

Atsiskaitys su tais, kur jam šunybes daro

Ir rūstina Apvaizdą, garsiai šaukdami,

Jog šie namai ne jam nuo šiolei skiriami.

VIII SCENA

ELMIRA, ORGONAS

ELMIRA

Ką reiškia visa tat? Ko jis ant mūsų šoko?

ORGONAS

Dalykai gan rimti ir nekelia man juoko.

ELMIRA

Kaip tat suprast?

ORGONAS

Dabar jis toks yra smarkus

Dėl to, kad užrašiau aš savo jam turtus.

ELMIRA

Užrašėte turtus?

ORGONAS

Taip. Reikalas jau baigtas.

Bet ne mažiau nė kiek man kniečia kitas daiktas.

ELMIRA

Koksai?

ORGONAS

Paaiškinsiu. Man rūpi šiuo kartu

Skrynutė, palikta jam pastaru metu.

PENKTAS VEIKSMAS

I SCENA

ORGONAS, KLEANTAS

KLEANTAS

Kur lekiate?

ORGONAS

Deja, visai aš pasimetęs...

KLEANTAS

Iš tikro, ko čia griebtis, mes nežinom patys,

Ir mums pasidalyt reikėtų mintimis.

ORGONAS

Aš dėl skrynutės savo jaudinuosi vis.

Dėl jos mana širdis bene labiausiai bijos...

KLEANTAS

Gal paslaptis kokio yra su ja susijus?

ORGONAS

Argasas nelaimingas ją kažin kada

Man kaip senam bičiuliui įdavė slapta

Ir liepė saugoti, prieš vykdamas į tremtį;

Ten svarbūs popieriai, kurie turės nulemti
Likimą to žmogaus ir laimę ateity.

KLEANTAS

Kodėl gi buvo jie Tartiufui įteikti?

ORGONAS

Pajutęs vieną kartą sąžinės graužimą,
Aš jam papasakojau šį atsitikimą,
Ir jis mane sugundė atiduot kol kas
Dėžutę paliktą į jo gobšias rankas,
Kad man per būsimąjį tardymą ar kvotą
Neigimo galimybė būtų garantuota
Ir melas netrukdytų iš širdies visos
Prisiekti, jog tikrai nepažeidžiau tiesos.

KLEANTAS

Tiek savanoriškas užrašymas jam turto,
Tiek ši istorija – mane siaubu nupurto...
Jūs lengvabūdiškai pasielgėt išties,
Ir slėpti nemanau aš savo graužaties.
Kadangi persvara jo pusėj, – nevertėjo
Jums taip akiplotiškai kelti tokio vėjo:
Prieš jį turėjote jūs veikti gudrumu,
O ne varyt išsyk rėksmingai iš namų.

ORGONAS

Kaip! Tas, kurs dieną naktį apie Dievą šaukia,
Juodžiausius kėslus dangsto nekaltumo kauke?
Jį lyg benamį šunį priglaudžiau, o jis...
Daugiau nebetikiu garbingais žmonėmis!
Aš pasiryžęs bėgt nuo jų kaip nuo maro,
Lyg velnias jų nekęst ir nelinkėt jiems gero.

KLEANTAS

Ko taip jūs plėšotės? Klausyti net klaiku.
Nemokat nieko jūs daryti su saiku:
Iškrypę iš vėžių, kažkur nuklystat nuolat
Ir vis kraštutiniuman amžinai įpuolat.
Jūs kaltas jaučiatės dėl savo paklaidos
Ir nesilenksite šventeivai niekados;
Bet argi, norint vieną ištaisyti kvailystę,
Daryti kitą reikia ir žiauriau dar klysti?
Jei latrui apsuksiam apgaut pavyko jus,
Kam su purvais maišyti žmones padorius?
Jei, pasisavinęs pamokslininko teisę,
Po jūsų sparneliu glemžikas įsitaisė,
Tai negi šiais laikais visi tokie yra,
Ir dingo draugiškumas ir garbė tikra?
Nebent lengvatikiui galvoti šitaip tinka.
Atskirt nuo kilniadvasio gudrų klastininką –
Ne juokas; užtarti patarti jums galiu –
Nesprendžiant paskubom, eit vidurio keliu.
Kaip gėda garbinti apgaulės puošnią skraistę,
Taip lygiai gėda juk taurius jausmus įžeisti,
Ir jei kraštutinumai traukia jus vis vien,
Tai, griovį peršokęs, nepulkite duobėn.

II SCENA

ORGONAS, KLEANTAS, DAMISAS

DAMISAS

Ką? Jis, pamiršęs viską, jums grūmoja, tėve?
Kaip apsiverčia tik liežuvis to storžievio!
Sujžulėjęs sukčius kala jau ginklus
Prieš tą, kurs buvo toks dosnus ir patiklus?

ORGONAS

Taip, man tatai, sūnau, užvis yra šiurpiausia.

DAMISAS

Palaukite, aš jam abi ausis nupjausiu!

Jo šūkalojimų niekingų nebijau

Ir išeitį žūtbūt surasiu tučtuojau:

Aš nudaigosiu jį – ir šventa.

KLEANTAS

Taip įkaitęs,

Man rodos, gali būt tik žalias jaunikaitis.

Nesmarkaukit. Prašau jus pagalvot sveikai:

Šiandieną, ačiū Dievui, ne tokie laikai,

Kad smurtu šioj šaly pajėgtum ką laimėti.

III SCENA

*PONIA PERNEL, ORGONAS, ELMIRA, KLEANTAS,
MARIANA, DAMISAS, DORINA*

PONIA PERNEL

Čia, sako, darosi dalykai negirdėti!

ORGONAS

Deja, aš pats girdėjau ir regėjau juos...

Geradarybių savo nuoširdžiai gailiuos.

Lyg brolių priėmiau tą elgetą beglobį,

Padovanojau jam aš visą savo lobį

Ir dukterį už jo ištekinti rengiaus,

Bet nieko jam nėra nei švento, nei brangaus...

Tasai nenaudėlis, man sėdintis ant sprando,

Tuo tarpu mano žmoną suvilioti bando

Ir, tapęs netikėtai viešpačiu namų,

Karingai piktnaudžiauja mano dosnumu
Ir netgi, remdamasis suteikta galia jam,
Grasina niekšišškai globotojui savajam
Varu jį išvaryt iš jo paties valdų
Ir atsilyginti už gera tuo būdu.

DORINA
Vargšelis!

PONIA PERNEL
Ne, sūnau, aš netikiu vis viena
Šia jūsų pernelyg įtartina naujiena.

ORGONAS
Kodėl?

PONIA PERNEL
Doram visi pavydi paprastai.

ORGONAS
Ką norit pasakyt jūs, motin?

PONIA PERNEL
Tiek tiktai,
Kad šių namų tvarka atrodo man keistoka,
Ir neapykantą jam reiškia, kaip kas moka.

ORGONAS
Kalbėti apie ją mažiausios nėra prasmės.

PONIA PERNEL
Aš stengiaus jums galvon įkalt iš mažumės,
Jog persekiojimai doriem žmonėm – ne dyvas.
Nors pavydūnai mirs, bet liks pavydas gyvas.

ORGONAS
Kaip tai surišt su jo mėginimu šlykščiu?..

PONIA PERNEL

Melagių išmonės puikiausiai aš jaučiu.

ORGONAS

Aš tvirtinu jums tai, ką mano akys matė.

PONIA PERNEL

Šmeižikai prie blevyzgų nuo seniai pripratę.

ORGONAS

Mane jūs dūkinate šitokia šneka.

Gėdingą darbą jo aš pats mačiau tik ką!

PONIA PERNEL

Liežuvis amžinai yra nuodų pritvinkęs,

O tu, žmogau, nuo jų kaip nori, taip ir ginkis!

ORGONAS

Klausyt nesąmonių man daros vis pikčiau.

Supraskit, viską aš savom akim mačiau,

Kaip jus matau dabar. Jūs girdit? Man apkarto

Jums vieną ir tą patį būgnyt šimtą kartų!

PONIA PERNEL

Tuo, ką mes regime, tikėt neatsargu.

Teisybei įžiūrėti reikia pastangų.

ORGONAS

Neteksiu tuoj kantrybės!

PONIA PERNEL

Mes tik ieškom progų

Įtart ir apšnekėt kuo padoriausią žmogų.

ORGONAS

Jis lenda prie žmonos, o aš už tai turiu

Jam reikšti padėką! Laikyt jį padoriu!

PONIA PERNEL

Tasai, kas kaltina, teisingas būt privalo.
Tad neskubėkite ir saugokitės melo.

ORGONAS

Nejaugi, po velnių, turėjau laukti aš,
Kol mano akyse jisai pradės... Dievaž,
Per jus negeras žodis vos man neišsprūdo.

PONIA PERNEL

Žinau jo skaisčią sielą, jo nuosaikų būdą,
Ir tuo, ką jam primest užsidegėt staiga,
Tikėti neprivers manęs jokia jėga.

ORGONAS

Jei man nebūtumėte motina, – iš pykčio
Kalbėti su jumis taip švelniai nesutikčiau.

DORINA

(*Orgonui*)

Na, ką gi, jūs kitų nepaisėt niekada, –
Dabar kiti jus muša ta pačia lazda.

KLEANTAS

Kol mūsų brangų laiką gaištame kvailai mes,
Vertėtų pagalvoti apie tas nelaimes,
Kurių mes galim laukti iš knislio pasalaus.

DAMISAS

Nejaugi kenkti mums jis taip ir nesiliaus?

ELMIRA

Vargu ar eis jisai keliu neišbandytu.
Nedėkingumas jo teisme akis badytų.

KLEANTAS

(*Orgonui*)

O, ne! Aš įskaitau jo niekšiškas mintis:
Su priemonėm jokiom jis nebesiskaitys.
Kai šitoks nevidonas pult ir siautėt ima,
Jisai iš adatos priskaldys jums vežimą.
Kartoju: kam gi žaidėt jūs su ugnimi?
Kam taip jį kiršinot, jo galią jausdami?

ORGONAS

Po laiko! Įžūlybė jo nepažabota
Man tuo akimirksniu turbūt sumaišė protą.

KLEANTAS

Kaip gaila! Palinkėt belieka nuoširdžiai,
Kad užsimegztų vėl tarp judviejų ryšiai.

ELMIRA

Jei būčiau jutusi, koks negandas mums gresia,
Nebūčiau niekuomet aš veikusi taip drąsiai
Ir...

ORGONAS

(*Dorinai, matydamas įeinantį Lojalį*)

Eikit pažiūrėt, atėjo ten kažkas.
Nesu aš nusiteikęs leistis į šnekas.

IV SCENA

ORGONAS, PONIA PERNEL, ELMIRA, MARIANA, KLEANTAS,
DAMISAS, DORINA, PONAS LOJALIS

PONAS LOJALIS

Laba diena, sesute! Jūsų šeimininką
Galiu matyt?

DORINA

Kažin ar tam šis laikas tinka:
Jis užimtas dabar.

PONAS LOJALIS

Aš nemanau visai
Trukdyti jo. Tikriausiai apsidžiaugs jisai,
Išgirdęs iš manęs dalyką gan malonų.

DORINA

Kuo jūs vardu?

PONAS LOJALIS

Sakykit, jog esu nuo pono
Tartiufo ir jog man smagu be galo bus
Paskelbti gerą žinią.

DORINA

(*Orgonui*)

Ten kažkoks žmogus.
Jis liepė mandagiai pranešti, kad atvykęs
Čia tiesiai nuo Tartiufo ir ta proga tikis
Nudžiugint jus kažkuo.

KLEANTAS

(*Orgonui*)

Privalot būtinai
Išaiškint, kas jis toks ir ko jam reik čionai.

ORGONAS

(*Kleantui*)

Galbūt užglostyt vaido, nelemtai pradėto,
Atėjo tas žmogus. Kaip elgtis man derėtų?

KLEANTAS

Jūs turit apmaudą užgniaužti – ir iškart
Visiems taikingiems jo pasiūlymams pritart.

PONAS LOJALIS

(Orgonui)

Sveiki. Lai jūsų priešų Dievas nesigaili,
O jūsų bičiulius telydi jojo meilė!

ORGONAS

(Kleantui)

Švelni kalbos pradžia ir tonas jos ramus
Patvirtina truputį mano spėjimus.
Dėl to, kad paslaugą jums padaryt geidžiau,
Bijodamas, kad kitas elgsis daug šiurkščiau
Ir jums to dėmesio širdingo neparodys,
Kuriuo paženklintas kiekvienas mano žodis.

ORGONAS

Vyt žmogų iš namų? Kas gali būt žiauriau?

PONAS LOJALIS

Bet jūsų aš į gatvę dar neišvariau.
Nors vykdyt privalau aš tai, kas įsakyta,
Šį kartą terminą pratęsiu ligi ryto.
Tik reiks man dešimt vyrų atsikviesti čia
Ir visiškai ramiai pabūt pas jus nakčia.
Be to, prieš einant gult, aš, nepažeidęs takto,
Nuo įeiginių durų paprašysiu rakto.
Jums patarnaus kiekvienas, kiek tiktai pajėgs,
Ir jūsų poilsio nedrįs ardyti nieks.
Žodžiu, jums kuo laisviausiai išsikelti duodu
Ir viską išgabend lig paskutinio puodo.
Aš tyčia parinkau petingus vyrukus,
Kurie padės baldus išnešti bei rykus.
Kadangi su jumis aš taip elgiuosi, pone,
Prašyčiau atsižvelgt į nuolaidą malonią,

Kurią aš jums darau, ir netrukdyti ryt
Pagal įstatymą šį reikalą tvarkyt.

ORGONAS

(pusbalsiu)

Iš to, kas liko man, aš su didžiausiu noru
Sutikčiau paaukoti šimtą luidorų,
Kad tik galėčiau kumščiu iš visų jėgų
Į tą jo šlykštų snukį vožtelėti!

KLEANTAS

Tegu;

Palikit jį kol kas.

DAMISAS

Kantrybė mano senka,
Ir, dievaži, jaučiu, kad man jau niežti ranką...

DORINA

(ponui Lojaliui)

Klausykit, meldžiamasis, būtų nebjauru
Jums kuprą pavelėti su pagaliu geru.

PONAS LOJALIS

Be užgauliojimų, nes už tatau, sesyte,
Ir moteriai prieš teismą tenka atsakyti.

KLEANTAS

(ponui Lojaliui)

Pakaks, įgriso man visi dalykai tie.
Greičiau tad popierius mums duokit – ir sudie.

PONAS LOJALIS

Lig pasimatymo. Tegul jus Dievas saugo!

ORGONAS

Lai jis tave nutrenkia, kaip ir tavo draugą!

V SCENA

ORGONAS, PONIA PERNEL, ELMIRA, KLEANTAS, MARIANA,
DAMISAS, DORINA

ORGONAS

Galų gale, mamyt, jūs matote pati,
Kad mano tvirtinimai buvo pagrįsti.
Dabar jūs perprator jo užmačią įžūlią?

PONIA PERNEL

Aš priblokšta... Jaučiuos nukritus nuo mėnulio.

DORINA

(Orgonui)

Jūs koneveikiat jį be reikalo visai.
Už dievobaimingumą gerbtinas jisai.
Vien savo artimą mylėdamas, jis žino,
Jog daug žmonių pasauly turtai sugadino,
Ir griebiasi nenórom šių veiksmų skaudžių,
Tuo gelbėdamas jus nuo pragaro kančių.

ORGONAS

Kiek galima kartot: nutilkit! Kas čia daros?

KLEANTAS

(Orgonui)

Reikėtų pagalvot, kaip jums geriau patarus.

ELMIRA

Nedėkingumą jo išskelbkite: tatai
Svarbiausią kortą jam išmuštą kaip matai,
Apnuogintų iškart jo kraupią išdavystę –
Ir neišvengiamai turėtų jis paslysti.

VI SCENA

*VALERAS, ORGONAS, PONIA PERNEL, ELMIRA, DORINA, KLEANTAS,
MARIANA, DAMISAS*

VALERAS

Nors tokią liūdną žinią man pranešt skaudu,
Skubu apsaugot jus nuo didelių bėdų.
Man artimas bičiulis, kurs gerai supranta,
Jog visa, kas jus liečia, mano širdžiai šventa,
Prasilenkė su mums privaloma tvarka
Ir svarbią paslaptį man atskleidė tik ką;
Kiek spręsti aš galiu iš draugiško jo laiško,
Privalot bėgti jūs ir kuo greičiausiai, aišku.
Tartiufas mat nesnaudžia, jis labai gajus
Ir spėjo ne juokais apšmeižt karaliui jus;
Jis nusižengėlio jam įteikė skrynutę,
Kurioj nepaprasta kažkas turėtų būti
Ir su kuria, kaip jis užtikrino tenai,
Jūs nenorėjot skirtis gan įtartinai.
Tuo tarpu nežinau, deja, aš nieko kito.
Tačiau suimti jus griežčiausiai įsakyta
Ir liepta jam pačiam atvykti čia kartu
Pabūti liudininku arešto metu.

KLEANTAS

Štai kaip atsakančiai jįsai apsiginklavo!
Tam latrui norisi parodyt galią savo.

ORGONAS

Dievaž, nér gyvulio bjauresnio kaip žmogus!

VALERAS

Dabar kiekvienas jums akimirksnis brangus.

Prie durų rasite jūs paruoštą karietą;
Priimkit tūkstantį auksinių kaipo priedą –
Ir dumkite tuoj pat. Nuo smūgio jo staigaus
Geriausia sprukt ir laukt, kol atkirtį jis gaus.
Esu jau nužiūrėjęs saugią jums vietelę,
Ligi kurios aš jus lydėsiu visą kelią.

ORGONAS

Atsidėkoti aš bejėgis šiuo laiku
Ir amžinai skolingas už tatai lieku.
Viliuos, kad progą man dangus suteiks vis viena
Jums atsilyginti kurią nors gražią dieną.
Na, likite sveiki. Jei kas...

KLEANTAS

Geros kloties!

Dar pakovosime. Nereik prarast vilties.

VII SCENA

*TARTIUFAS, POLICIJOS PAREIGŪNAS, PONIA PERNEL, ORGONAS,
ELMIRA, KLEANTAS, MARIANA, DAMISAS, DORINA*

TARTIUFAS

Ramiau! Tokie kaip jūs ne taip lengvai pasprūsta.
Kol kas keliaukite į savo naują būstą:
Karaliaus liepimu jūs suimtas.

ORGONAS

Tai šit

Kaip nutarei, žalty, mane tu sudaužyt!
Seniai iš pasalų tu jau galandai dantį
Ir peilį prieš mane nešiojaisi užanty.

TARTIUFAS

Įžeidinėjimai naudos jums neatneš,
Ir Viešpaties vardan pakęsiu viską aš.

KLEANTAS

Ak, vargšas kankinys! Jūs girdit, kaip jis gieda?

DAMISAS

Kaip tyčiotis iš Dievo niekšui tam ne gėda!

TARTIUFAS

Nejaudina manęs jokie pikti šmeižtai,
Ir savo priedermę aš vykdysiu šventai.

MARIANA

Jūs savo veiklai šaunią pasirinkot sritį
Ir galit nuostabią karjerą padaryti.

TARTIUFAS

Taip, jūs laikysit ją gražia ir prakilnia,
Jei prisiminsite, kas atsiuntė mane.

ORGONAS

O, nedėkingasis! Tu pamiršai, atrodo,
Kad aš išgelbėjau tave iš skurdo juodo!

TARTIUFAS

Pagalbos jūsų neigt nenoriu aš; tačiau
Karaliaus priesaiką statau užvis aukščiau.
Šlovinga pareiga tarnaut valdovui savo
Visas pajautas mano suparalyžiavo;
Vaikų, žmonos, draugų ir net savęs paties
Užmušt jam negailėčiau be jokios kaltės.

ELMIRA

Koks apsimetėlis!

DORINA

Jisai gudrus ir skuba
Įvilkt niekšybę savo į garbingą rūbą.

KLEANTAS

Bet jeigu jūsų norai iš tiesų geri
Ir sąžinė tokia, kaip skelbiate, švari, –
Kodėl jūs griebiatės taip aršiai to dalyko
Tiktai po to, kai jums su meile nepavyko,
Ir svainį manąjį apskundžiate tada,
Kai tas jus veja lauk, nes spiria jį bėda?
Jis visą savo turtą jums padovanojo, –
Dėl ko gi pamazgas jūs pilate ant jojo?
Ir jeigu tvirtinat, kad jis piktadarys,
Tai kam jį melžėte ir varstėt jo duris?

TARTIUFAS

(policijos pareigūnui)

Mane ta erzelynė išvarys iš proto.
Kodėl nevykdote įsakymo jums duoto?

POLICIJOS PAREIGŪNAS

Tikrai, užsitęsė visi tie reikalai,
Ir jūsų pastabą aš priimu mielai.
Man įsakyta jus akimirką tą pačią
Nuvest kalėjiman, kuris jau laukia svečio.

TARTIUFAS

Nuvest?.. Mane?

POLICIJOS PAREIGŪNAS

Taip, jus.

TARTIUFAS

Kalėjiman?.. Už ką?

POLICIJOS PAREIGŪNAS

Kitur ir su kitais bus apie tai šneka.

(Orgonui)

Nebesisielokite! Valdo mus karalius,
Kuris nedorėliams neduoda niekad valios,
Kurio jokia klasta ir melas neapgaus,
Nes mato jis tikruosius siekimus žmogaus.
Į viską žiūri jis bešališkai ir tiesiai,
Ir nieko neaiškaus nėra jo galvai šviesiai.
Nepasiduodantis pagundai, įžvalgas,
Jis blaiviai bet kuriuos atnarpioja mazgas;
Jisai šlovės viršūnėn kelia širdį gryną,
Tačiau jausmų tyrumas jo neapsvaigina;
Teisybę myli jis ir remia ją karštai
Ir moka neapkęst apgaulės užtatai.
Tegu nors kažin kaip vylingas sukčius rangos, –
Nebaisios mūs valdovui pinklės ir žabangos.
Neklystančia akim jis pastebėjo tuoj
(rodydamas į Tartiuą)
Daug purvo, užslėpto jo sieloje juodoj.
Šmeižikas nejučia patsai sau duobę kasė,
Ir aukštai išminčiai monarcho kilniadvasio
Greit nusikaltėlis atsiskleidė garsus,
Kuris, pakeitęs vardą, mulkino visus,
Apie kurio veiksmus bei prigimtį nedorą
Galėtų prirašyt ne vieną knygą storą.
Karalius perkando jo nelabas mintis,
Suprato, koks gobšus ir nedėkingas jis,
Ir, trokšdamas iškelt niekšybes jo į aikštę,
O jums, kaip nuskriaustam, simpatiją pareikšti,
Man liepė kantriai jį lydėt lig pabaigos,
Kol jis save viešai prieš jus nuvainikuos.

Be to, man pavesta atimt iš klastininko
Tą popierių, kurį gražinti jums pritinka,
Nes įsakmia valia aukščiausios ištarmės
Jisai nuo šiol nustoja galios ir reikšmės.
Jums nutarta atleist aną istorijėlę,
Kurion pabėgęs draugas jus vogčia įvėlė,
Ir atseikėt bent kartą kupinu saiku
Už nuopelnus didžius praėjusių laikų,
Idant žinotumėte, jog karalius mūsų
Negali niekados pamiršti doro triūso
Ir gražūs poelgiai taurioj jo atminty
Gyvena daug ilgiau negu darbai pikti.

DORINA

Dėkokim Viešpačiui!

PONIA PERNEL

Man lyg našta nukrito.

ELMIRA

Laimingai baigėsi!

MARIANA

Ar kas tikėjos šito?

ORGONAS

(Tartiufui, kurį išsiveda policijos pareigūnas)

Na, ką, nenaudėli!..